

УНИВЕРЗИТЕТ СИНГИДУМУ БЕОГРАД

ИНТЕГРИСАНИ УНИВЕРЗИТЕТ

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА УСТАНОВЕ**

април 2017. године

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

1) Опис стања

Универзитет Сингидунум као први приватни акредитовани Универзитет, тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у европски образовни простор. У складу са мисијом и визијом на Универзитету Сингидунум, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Универзитету Сингидунум;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања у складу са Законом и општим актима Универзитета;
- повећање ефикасности студија и континуирано унапређење исхода студирања;
- унапређивање дуалног система образовања кроз спој теоријских и практичних знања у оквиру студијских програма;
- унапређивање и развој научноистраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Универзитету;
- организација ресурса на рационалан начин

Стратегија обезбеђења квалитета је примарни документ којим се прати развој у области обезбеђења квалитета комплетног образовања на Универзитету Сингидунум. Стратегијом се дефинишу приоритети и начин остваривања трајних циљева који се повремено преиспитују, мењају, допуњују и служе као основа свих оперативних планова.

Полазна основа стратегије заснива се на следећим документима:

- Закон о високом образовању (Службени гласник Републике Србије бр. 76/2005, 100/2007 – аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 – аутентично тумачење, 68/2015 и 87/2016)
- Статут Универзитета Сингидунум
Правилник о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Универзитету Сингидунум

Стратегија обезбеђења квалитета садржи:

- опредељење Универзитета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма;
- мисију обезбеђења квалитета на Универзитету;
- визију обезбеђења квалитета на Универзитету;
- циљеве обезбеђења квалитета на Универзитету;
- опис система обезбеђења квалитета на Универзитету;
- опредељење за изградњу организационе културе квалитета.

У оквиру Стратегије за обезбеђење квалитета, Универзитет је усвојио и стандарде квалитета, као и поступке, односно, процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета. Стандарди садрже одговарајући ниво квалитета који Универзитет гарантује својим радом.

Као стандарди прихватају се сви стандарди које доноси Национални савет за високо образовање (НСВО), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК), као и друге релевантне институције у складу са позитивно-правним прописима. Процедуре за обезбеђење, оцену и праћење квалитета подразумевају могућност анализе и разраде суштине мисије, визије и стратешких планова Универзитета, као и одговарајуће ресурсе којима би се подржало спровођење циљева у дугорочном

периоду.

Оне прописују поступак њиховог доношења, садрже упутство за примену, критеријуме за оцењивање, обраду добијених резултата, ефекте и мере које се предузимају. Процедуре се доносе посебно за сваку од области у којима се Универзитет обавезао својом политиком да обезбеђује квалитет. Кључни елементи процедура за обезбеђење квалитета огледају се у систему:

- алокација ресурса за обезбеђење квалитета;
- доношења релевантних правилника;
- анкетаирања и/или усменог испитивања заинтересованих страна;
- евалуације и извештавања.

Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета Сингидунум може се пронаћи на веб-сајту Универзитета (<https://singidunum.ac.rs/page/akti-univerziteta>). Поред тога, Универзитет Сингидунум перманентно промовише посматрани концепт у јавности, како институционално, тако и у иступањима управе Универзитета, наставника и сарадника.

Политика осигурања квалитета уско је повезана са свим релевантним плановима и активностима који су у функцији стратешког менаџмента Универзитета Сингидунум. Као што се из Извештаја може видети, применом методе SWOT анализе, Универзитет процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Доноси се Акциони план за спровођење стратегије, као и остали потпорни механизми управљачког система. У организационој структури, кључну улогу као носећи субјект који се бави питањима квалитета, одређена је Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета Сингидунум.

Статутом Универзитета су дефинисане њене надлежности, као и остали важни параметри система обезбеђења квалитета који су инкорпорирани у процес стратешког менаџмента ове високообразовне институције. Статутом је такође дефинисано да основне задатке утврђује орган управљања, односно Савет Универзитета кроз доношење Плана развоја и Годишњег програма рада. Савет усваја и стратегију обезбеђења.

Структура посматраног система може се видети у следећем графику.

*Графикон - Структура процеса стратешког менаџмента у процесу управљања квалитетом
Универзитета Сингидунум*

Универзитет Сингидунум континуирано преиспитује и унапређује систем обезбеђења квалитета. У циклусу од три године, детаљно се преиспитују сви стандарди и процедуре, а континуално врши њихово унапређење и побољшање. Комисија за обезбеђење квалитета је предузела радње за измену важних аката који су у функцији овако постављеног циља.

На основу налаза бројних анализа које су рађене, руководство Универзитета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у *Стратегији обезбеђења квалитета*, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

2) SWOT анализа елемената стратегије обезбеђења квалитета

СНАГА

1. Постојање Стратегије обезбеђења квалитета усклађене са Законом о високом образовању, националним стандардима и осталим актима којима се регулише питање квалитета на високошколским установама (+++)
2. Постојање Комисије за обезбеђење квалитета и њен посвећен, редован и континуирани рад и активности на унапређењу квалитета на Универзитету Сингидунум (+++)
3. Стално праћење и унапређење стандарда и процедура за обезбеђење квалитета (+++)
4. Редовно спровођење анкета у складу са процедурама самовредновања Универзитета и предлагање конкретних мера у складу са добијеним резултатима у анкетама (+++)
5. Координисан рад Комисије за обезбеђење квалитета са председником и ректором Универзитета, Сенатом Универзитета, деканима, продеканима и директорима департмана у циљу унапређења квалитета. (++)

СЛАБОСТ

1. Недовољна искуства у погледу компаративне међународне праксе (+)
2. Недовољно разумевање запослених о значају посматраног процеса (++)

3. Тешкоће у персонализовању одговорности субјеката када је реч о квалитету (+)

ШАНСА

1. Саветодавна функција Комисије за акредитацију и проверу квалитета (+++)
2. Сарадња са високошколским институцијама у иностранству (++)
3. Сарадња са средњим школама чији су ученици најчешће студенти (++)
4. Сарадња са другим високошколским институцијама у земљи (+)

ОПАСНОСТ

1. Неразумевање окружења о значају посматраног процеса (+++)
2. Непостојање довољне свести послодаваца о примарном значају сарадње са образовним институцијама (+)
3. Недовољно прецизан правни оквир у области обезбеђења квалитета (+)
4. Учестала промена регулативе (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење стратегије обезбеђења квалитета

На основу налаза бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Универзитета је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у *Стратегији обезбеђења квалитета*, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

МЕРА : *Унапређење процеса реализације Стратегије обезбеђења квалитета Универзитета Сигнидунум*

Активности у оквиру мере:

У посматраном периоду дошло је до :

- модернизовања силабуса одређених наставних предмета;
- унапређивања студијских програма иновирањем изборних опција и појединих наставних предмета;
- унапређивања стручне студентске праксе у складу са критеријумима из Подсетника о стручној студентској пракси донетом од стране НСВО-а;
- кориговања у систему бодовања одређених предиспитних обавеза;
- разговора са наставним особљем у циљу кориговања уочених недостатака у њиховом раду и понашању према студентима;
- праксе представљања нових метода у настави и истицања позитивних искустава професора која могу допринети подизању квалитета посматраног процеса;
- бољих услова студирања и рада у „техничком“ смислу речи – вршена су перманентна улагања у објекте и опрему, тако да је наставни и ненаставни простор Универзитета опремљен најсавременијим наставним средствима и другом врстом опреме;
- континуелног „оснаживања“ капацитета Центра за развој каријере који представља везу са послодавцима, али и „мрежу“ која ће омогућити постизање синергије између добрих студената и сл.

Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизиран и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближејој вези са предметом и циљевима

евалуације.

Важна промена у систему односи се и на „појачано“ учешће студената у процесу самовредновања. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за обезбеђење квалитета мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати *непосредно* од стране студената – усменом евалуацијом преко *фокус група*.

Студентски парламент Универзитета Сингидунум активно промовише важност учешћа студената у евалуацији наставног процеса и ваннаставних активности, као и квалитета ваннаставног особља и услуге на Универзитету. Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за обезбеђење квалитета и управе Универзитета, допринела је све већем проценту студената који се одазивају учешћу у процесу евалуације.

На интернет страници, сваки студент може добити све релевантне информације о Универзитету, Факултетима Високошколским јединицама ван седишта установе без својства правног лица, департману као и Факултетима чланицама у његовом саставу.

Могу се наћи информације о садржају студијских програма, облицима практичног и истраживачког рада, ваннаставним активностима, облицима партиципације студената у раду Универзитета и сл. Посебан акценат стављен је на појашњавање улоге студената у том процесу.

Прилог 1.1 - Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.2 - Мере и субјекти обезбеђења квалитета

Прилог 1.3 - Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Универзитет Сингидунум тежи перманентном унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у европски образовни простор. У складу са мисијом и визијом о високом образовању на Универзитету Сингидунум, стратешки циљеви остваривања квалитета образовања су:

- стални развој квалитета високог образовања на Универзитету Сингидунум;
- побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- активно укључивање студената у све сегменте рада и одлучивања;
- повећање ефикасности студија;
- развој научноистраживачког и стручног рада;
- рад на побољшавању квалитета укупне академске заједнице на Универзитету;
- рационална организација ресурса.

Комисија за обезбеђење квалитета одговорна је за правовремену, ефикасну и ефективну реализацију процеса обезбеђења квалитета на универзитету. Она је дужна да процес обезбеђења квалитета спроведе у складу са одредбама *Правилника о начину и поступку обезбеђивања и самовредновања квалитета на Универзитету Сингидунум*. Правилником су дефинисани стандарди и поступци за обезбеђење квалитета свих области рада (наставни процес, оцењивање студената, наставна литература, итд.)

Комисија за обезбеђење квалитета семестрално и годишње, у складу са својим планом рада, анализира и преиспитује постигнуте резултате и планира и предузима корективне мере, односно преиспитује и унапређује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Универзитета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (+++)
- Заокружен институционални оквир Универзитета (+++)
- Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Универзитета (+++)
- Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (++)
- Стандардизација и објективизација система анкетања (++)
- Доследно спровођење методологије у пракси (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера о значају процеса провере квалитета (+++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Универзитета (+++)
- Уочен простор за унапређење методологије за праћење и унапређење система квалитета (++)
- Формулација појединих питања у анкетним обрасцима (+)
- Непримењивање „кластеризације“ у поступку вредновања Универзитета (+)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (+++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране

Националног савета за високо образовање и ЕУ (++)

- Сарадња са другим високообразовним институцијама у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (+++)
- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (++)
- Начин обавештавања високошколских институција у земљи о променама у области обезбеђења квалитета (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

SWOT анализа стандарда и поступака за обезбеђење квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

МЕРА: Унапређење метода и техника које се користе у процесу обезбеђења квалитета Универзитета Сингидунум

Активности у оквиру мере:

- Ревизија и кориговање методологије за праћење и унапређење система квалитета
- Реформулација садржаја и структуре питања у анкетним обрасцима
- Развијеније механизма „кластеризације“ у поступку вредновања Универзитета
- Промоција идеје о значају процеса провере квалитета на Универзитету
- Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета
- Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране НСВО и ЕУ
- Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета

Прилог 2.1 - Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Прилог 2.2 - Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3 - Усвојени годишњи извештај о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Стварање система обезбеђења квалитета представља филозофију пословног понашања, начин управљања и размишљања чији је основни циљ стварање врхунског квалитета у свим аспектима пословања. Основе система обезбеђења квалитета Универзитета Сигнидунум огледају се у следећим поставкама:

- детерминисање одговарајућег правног оквира и његова перманентна примена којом се утврђују области, стална тела и поступци праћења, унапређивања и развоја квалитета студијских програма, наставе и свих услова рада на Универзитета Сигнидунум;
- утврђивање стандарда и области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, наставници, истраживања, оцењивање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања и јавност рада);
- избор начина и обезбеђење поступка самовредновања;
- усклађивање поступка самовредновања и оцене квалитета студијских програма и установе са државним стандардима за високо образовање у интервалима од 3 године;
- утврђивање спољашње провере квалитета у складу са националним стандардима коју спроводи Комисија за акредитацију и проверу квалитета;
- остваривање јединства у обављању делатности високог образовања и научноистраживачког и стручног рада чији се резултати користе за унапређење наставног процеса;
- остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких студијских програма, истраживања, размену наставника и сарадника;
- перманентно усавршавање запослених, подстицање развоја младих сарадника и њихово напредовање;
- успостављање сарадње са дипломираним студентима и послодавцима и праћење нивоа њихових компетенција;
- обезбеђење инфраструктуре за прикупљање, обраду, анализу и оцену квалитета успешности постављених циљева и задатака кроз контролу квалитета;
- публиковање резултата вредновања квалитета на Интернет страници Универзитета и периодичним публикацијама;
- утврђивање сталне промоције квалитета кроз размену информација, искустава и изградњу културе квалитета.

Статутом Универзитета Сигнидунум прописани су улоге и задаци свих субјеката који учествују у доношењу и спровођењу политике, стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Реч је о позиционирању места и улоге различитих актера посматраног процеса:

- студената;
- наставника и сарадника;
- департамента;
- ректора;
- председника;
- Сената;
- Комисије за обезбеђење квалитета.

Сенат као највиши стручни орган Универзитета има посебно важну улогу у обезбеђењу квалитета свих процеса. Између осталог Сенат:

- Уређује начин и поступак обезбеђења квалитета и стара се о спровођењу стратегије обезбеђења квалитета;
- Образује тела и дефинише поступке у вези са спровођењем самовредновања, за оцењивање и праћење квалитета;
- Разматра извештаје комисије за обезбеђење квалитета о стању у области квалитета и

предузима мере у циљу побољшања и унапређења развоја високог образовања на Универзитету;

Веома важну улогу у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија за квалитет).

Комисија за квалитет на Универзитету у свом саставу има:

- представнике факултета и департмана,
- секретара Универзитета,
- представника наставника,
- представника асистената,
- представника студената,

Мандат чланова комисије траје три године изузев студената, чији мандат траје до завршетка студија. Комисија из реда својих чланова бира председника комисије.

О питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова у органу, односно телу, учествују и представници студената, сходно Закону.

Кључне активности и надлежности Комисије за квалитет огледају се у следећем:

- Припрема, предлагање стандарда, поступака побољшања квалитета и извештаја о самовредновању Универзитета које усваја Сенат.
- Организација, координација и спровођење поступака вредновања и развијање унутрашњих механизма обезбеђивања, унапређења и промовисања квалитета на нивоу научно-наставне чланице Универзитета.
- Предлаже и контролише мере за унапређење квалитета рада.
- Прикупљање података о квалитету студијских програма и компетенцијама свршених студената од привредних и ванпривредних организација и других релевантних институција.
- У сарадњи са руководством Комисија планира стратегију унапређења квалитета, спроводи програм процене и поступак унапређења квалитета, координира спровођење пројеката за професионални и стручни развој кадрова (академских, административних и техничких) у подручју квалитета.
- Израда годишњег и дугорочног плана активности у складу са Правилником. Комисија има обавезу да подноси извештај о свом деловању Председнику Универзитета, ректору и Сенату Универзитета. Извештај се подноси најмање једном годишње, односно у утврђеним роковима спровођења програма у надлежности других формацијских јединица система за квалитет Универзитета.
- Обавља друге послове на захтев Сената.

Комисија је задужена за правовремену дистрибуцију образаца анкета (писмених и електронских) упитника учесницима у процесу евалуације и „обраду“ након попуњавања њиховог садржаја. Након спроведеног поступка евалуације, Председнику, Ректору, Сенату Универзитета Сингидунум и руководиоцима департмана Комисија подноси извештај о резултатима свог рада, у складу са роковима утврђеним за сваку активност посебно.

Комисија за квалитет такође обезбеђује услове за реализацију процеса евалуације која ће бити руковођена непосредно од стране студената.

Поред наведеног Комисија за квалитет се састаје ради разматрања оних области обезбеђења квалитета у којима су уочене слабости и ради давања предлога за њихово превазилажење. При томе се нарочито води рачуна о мишљењу представника студената, јер студенти представљају важну полуку у процесу побољшања рада Универзитета - непосредно опажају све добре и лоше стране процедура које се примењују и субјеката који их спроводе.

Резултати самовредновања инкорпорирани су у мере које се биле предузете за унапређење квалитета.

У посматраном периоду евалуације, дошло је до:

- модернизовања силабуса одређених наставних предмета у складу са потребама тржишта;
- кориговања уочених недостатака у раду наставног особља и њиховом понашању према студентима;
- примене нових метода у настави и истицања позитивних искустава професора која могу

- допринети подизању квалитета посматраног процеса;
- стварања бољих услова студирања и рада у „техничком“ смислу речи – вршена су перманентна улагања у објекте и опрему, тако да је наставни и ненаставни простор Универзитета опремљен најсавременијим наставним средствима и другом врстом опреме;
- континуелног „оснаживања“ капацитета Центра за развој каријере који представља везу са послодавцима, али и „мрежу“ која ће омогућити постизање синергије између добрих студената и сл.
- успостављања комуникације и сарадње са великим бројем алумниста и усвајања њихових предлога у вези са иновацијама у реализацији практичне наставе
- формирања Центра за пословне вештине који својим активностима и тренинзима омогућити студентима сертификавање стечених вештина.

Направљене су одређене измене и у самом систему евалуације. Промене су утицале на садржај и одређене активности у програму самоевалуације. Процес је у потпуности објективизиран и стандардизован, јер је обезбеђен електронски начин попуњавања и обраде података. Садржај анкета и упитника је у још ближој вези са предметом и циљевима евалуације. Важна промена у систему односи се и на „појачано“ учешће студената у процесу самоевалуације. У програму самоевалуације уведена је обавеза да Комисија за квалитет мора обезбедити Студентском парламенту све неопходне услове за реализацију евалуације рада наставног особља која ће се одвијати *непосредно* од стране студената – усменом евалуацијом преко *фокус група*.

У складу са тим можемо закључити да је Универзитет Сингидунум посебним мерама обезбедио и учешће студената у доношењу и спровођењу политике, стандарда, процедура и културе обезбеђења квалитета. Оне се огледају у:

- учествовању студената у оцењивању наставног процеса и општих услова студирања на Универзитету Сингидунум;
- учешћу и раду представника студената у управљачким, пословодним и стручним органима Универзитета;
- могућности слободног реализовања процеса оцењивања наставног процеса и општих услова студирања од стране Студентског парламента;
- подношењу иницијатива, предлога и других мера у правцу побољшања квалитета рада Универзитета.

Такође, Статутом Универзитета прописана је позиција и улога *Студентског парламента* у процесу обезбеђења квалитета рада ове високообразовне институције. У складу са тим, Студентски парламент има следеће надлежности:

- утврђује оцену квалитета студијског програма, наставе и услова рада у поступку самовредновања и поступку обезбеђивања квалитета Универзитета;
- даје инструкције представницима студената за рад и поступање на седницама Савета и стручних органа Универзитета;
- заузима ставове о питањима од интереса за реализацију наставе, о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, на реформу студијског програма и анализу ефикасности студирања;
- заузима ставове по питању утврђивања етичких начела у односима између наставника и сарадника, других запослених на Универзитету и студената;
- даје мишљење о резултатима педагошког рада наставника и сарадника приликом избора у звања наставника и сарадника.

Студентски парламент има своје представнике у раду Наставно-научних већа департмана, Сената и Савета Универзитета које бира на својим седницама. Као што смо навели, студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Универзитета Сингидунум.

Студентски парламент и Комисија за обезбеђење квалитета, ради провере својих активности и усклађености са европским стандардима, пријавили су се за екстерну проверу од стране експертског тима пројекта PASCL (Peer Assessment of Student Centered Learning). Након посете и провере у марту 2016. године на финалној конференцији пројекта PASCL одржаној 27. маја 2016. године у Бриселу, Универзитет Сингидунум је због адекватне организационе структуре, приступа “студент у центру

учења”, особина и квалитета наставе и интернационализације курикулума добио престижно признање.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

1. Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (+++)
2. Чврста решеност руководства Универзитета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (+++)
3. Детерминисани систем стандарда за очување и унапређење квалитета рада Универзитета (+++)
4. Јасно установљена методологија за праћење и унапређење система квалитета (+++)
5. Стандардизација и објективизација система анкетања (+++)
6. Доследно спровођење Методологије у пракси (+++)
7. Искуство у процесу очувања и унапређења квалитета рада Универзитета (++)
8. Обухват студентске популације у посматраним процесима (++)
9. Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (+)

СЛАБОСТИ:

1. Преклапање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета (+++)
2. Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Универзитета (+++)
3. Преобимне анкете (++)
4. Неразумевање свих актера о значају процеса провере квалитета (++)
5. Недефинисане санкције за неспровођење корективних мера (+)
6. Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (+)

ШАНСЕ:

1. Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (+++)
2. Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (+++)
3. Сарадња са другим високообразовним институцијама у земљи и иностранству (++)
4. Могућност учешћа носилаца квалитета у националним и међународним обукама и пројектима из ове области (++)

ОПАСНОСТИ:

1. Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
2. Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
3. Селективна примена Закона и недовољна контрола свих приватних и државних високошколских институција (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење Система обезбеђења квалитета

МЕРА 1: Унапређење институционалних и организационих претпоставки система обезбеђења квалитета

Активности у оквиру мере 1:

1. Промоција идеје о важности процеса провере квалитета на Универзитету

2. Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета
3. Ажурирање стандарда и процедура за обезбеђење квалитета у складу са развојем Универзитета
4. Кориговање обима анкетних упитника
5. Редфинисање надлежности појединих субјеката обезбеђења квалитета
6. Ревизија мандата учешћа студената у органима пословођења Универзитета
7. Утврђивање механизма санкција за неспровођење корективних мера и грешака које су пронађене у процесу евалуације

МЕРА 2: *Мотивација студената и Студентског парламента за квалитетно учешће у процесу самовредновања и провере квалитета Универзитета Сингидунум*

Активности у оквиру мере 2:

1. Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
2. Истицање важности учествовања студената у процесу самовредновања и провере квалитета кроз организовање различитих предавања, догађаја и радионица.
3. Обука већег броја студената за спровођење анкетних испитивања и самосталну евалуацију наставног процеса
4. Представљање предузетих корективних мера на основу досадашњих резултата провере квалитета
5. Организовање радионица на тему мерења исхода студирања
6. Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Универзитета унутар студентске популације
7. Обука и интегрисање страних студената у све процесе провере квалитета

Прилог 3.1 - Формално успостављено тело (комисија, одбор, центар) с конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета на високошколској институцији (извод из Статута) и опис рада

Прилог 3.2 - Спроведене анкете

Прилог 3.3 - Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Стандард 4: Квалитет студијског програма

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Како би се омогућила оцена квалитета акредитованих студијских програма, Универзитет Сингидунум врши разноврсне активности, укључујући и следеће:

1. путем анкетирања, редовно се прибављају повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма;
2. укључивање студента у процес оцењивања квалитета студијских програма;
3. вршење компаративне анализе и осавремењивање курикулума студијских програма, како би се усмерили студенти на иновативност, дедуктивни начин истраживања и примену стечених знања и вештина у практичне сврхе.

Перманентно радећи на квалитету свог односа са студентима, родитељима, послодавцима и јавности уопште, Универзитет је кроз установљење интерактивног веб-сајта створио услове за добијање свих потребних информација које су неопходне за процес студирања и добијање дипломе одређеног нивоа образовања.

Како би се обезбедио адекватан ниво квалитета студијских програма који су акредитовани на Универзитету Сингидунум, у систем рада су уграђене посебне процедуре за одобравање, праћење, контролу и оцену студијских програма. Основни циљ наведених процедура јесте редовно и систематско проверавање и ревидирање:

- циљева студијских програма и њихове усаглашености са основним задацима и циљевима рада Универзитета;
- структуре и садржаја студијских програма у погледу односа опште академских, теоријско методолошких, научно стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- оптерећења студената мерено ЕСПБ;
- исхода и стручности које добијају студенти када заврше студије и могућности ступања у радни однос и даљег образовања.

У оквиру Универзитета Сингидунум, акредитовани су следећи студијски програми: (Табела 4.1.). Такође, студијски програми су доступни јавности на интернет страници Универзитета: <https://singidunum.ac.rs/>.

Постојећа структура студијских програма резултат је претходно извршених акредитација Универзитета Сингидунум. У том смислу, треба имати у виду да су одређени резултати евалуације, поготово дипломаца и студената завршних година студија (треће или четврте године) везани и за „старе“ курикулуме. Такође, нови студијски програми, који су акредитовани по први пут у периоду од 2013. године, немају још увек потпуне резултате евалуације.

По обиму и структури студијских програма за које је рађена поновна акредитација 2013. године, није дошло до значајних промена у „софтверској“ димензији излазних резултата, већ више до организационих и „хардверских“ промена у систему пословања Универзитета.

Од прве акредитације, добијене у пролеће 2008. године, Универзитет Сингидунум редовно и систематски проверава и прати циљеве својих студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима установе. За претходно користи се функционисање организованих комисија којима се проверава квалитет наставног програма, као и учествовањем представника студената у раду органа управљања Универзитета.

Праћење и провера студијских програма

На основу одредби Правилника о начину и поступку обезбеђења и самовредновања квалитета на Универзитету Сингидунум, Сенат доноси акциони план (Програм) реализације процеса провере квалитета за одређену школску годину. Њиме је уређена методологија самовредновања „излазних“ резултата студијских програма, наставног процеса и општих услова рада на Универзитету.

Важан циљ вредновања педагошког рада наставника огледа се у тестирању ставова студената о квалитету наставног процеса на Универзитету Сингидунум и студијских програма у његовом саставу, које се чини ради редовног праћења реализације стратегије квалитета у овом домену функционисања институције.

Евалуација педагошког рада наставника и сарадника у настави од стране студената обавља се или у зимском и летњем семестру понаособ или једном годишње за оба семестра. Она се врши анкетом, путем упитника у коме се налазе подаци о називу предмета и предметног наставника и серија изабраних питања на основу којих студент оцењује њихов рад. У случају да резултати евалуације показују ванредно ниске или неуобичајено високе вредности, Комисија за обезбеђење квалитета утврђује могуће разлоге и предузима мере за остваривање резултата у оквиру планираних или очекиваних.

Без обзира на добре оцене које је наставно особље постигло у посматраном периоду извештавања, неопходно је предузети мере подстицања професора, сарадника и асистената на активнији однос са студентима у циљу повећања оцена, а тиме и квалитета рада.

Постала је пракса од претходног процеса самовредновања да се развија квалитетан однос професор – студент, што је постигнуто кроз повећање броја часова консултација професора са студентима и менторског рада. Наравно, неопходно је наставити рад на овом пољу, кроз повећање личних компетенција наставног особља, кроз писање стручних радова и учешће на различитим видовима додатне едукације.

Да би реализација стратегије обезбеђења квалитета Универзитета Сингидунум била одржива у дугорочном временском хоризонту, јасно је да се мора заснивати на начелу континуелног, систематског праћења и периодичне провере различитих аспеката њиховог рада у пракси. У том смислу, поред вредновања педагошког рада наставног особља, врло је важно обезбедити и мониторинг Универзитета у домену:

- квантитета и квалитета простора, опреме и осталих материјално-техничких услова рада на њему;
- квалитета уџбеника, приручника и осталих наставних инструмената;
- организације студијских програма;
- рада самих студената и њиховог укључења у систем самовредновања;
- као и осталих аспеката рада који су битни за ваљано испуњење мисије, визије и стратешких циљева одржања, али и унапређења квалитета рада Универзитета у будућности.

Имајући у виду овако постављене захтеве, у процесу самовредновања користи се још један вид анкетирања који би требало да искаже ставове студената – непосредних корисника услуга сваке високообразовне институције по посматраним аспектима оцењивања. Он се користи и ради комплементарне провере квалитета наставног процеса, тако што у себи садржи одређена питања која се референтно „наслањају“ на поједине аспекте посматраног вида евалуације у пракси.

Оцена исхода учења на Универзитету Сингидунум је постављена у раван евалуације жељених излазних резултата наставног процеса која кореспондира са реализацијом општих и посебних стратешких циљева ове високообразовне институције. Читав систем је постављен на макро и микро управљачком нивоу. На макро нивоу, исходи учења су стављени у функцију осигурања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијских програма, али и у процесу комуникације са спољним окружењем, посебно са послодавцима. Наравно, они имају важну функцију у процесу интерне и екстерне евалуације рада Универзитета Сингидунум. На микро нивоу, детерминисање излазних резултата помаже реализаторима наставног процеса да:

- утврде шта се очекује од студента да зна, разуме, може остварити, односно шта се може

- вредновати као крајњи резултат процеса учења;
- прецизирају студентима што се од њих очекује у току наставног процеса и процеса испитивања;
- припреме материјале, наставне методе, тестове и друге инфраструктурне елементе наставног процеса;
- боље комуницирају са интерним и екстерним окружењем о циљевима предмета;
- створе ширу слику о исходима студијског програма у оквиру кога изводе наставни процес;
- успоставе методе и излазне резултате процеса учења у складу са контекстом студијског програма.

Ради осигурања вертикалне и хоризонталне конзистентности студијских програма, на Универзитету Сингидунум одређено је пет кључних исхода студирања:

Исход 1 - Поседовање теоријског знања из референтне области студијског програма;

Исход 2 - Разумевање и вредновање науч(е)них спознаја и стављање у корелацију са глобалним процесима који се одвијају у свету;

Исход 3 - Коришћење методолошких приступа у решавању проблемских ситуација;

Исход 4 - Примена знања у пракси;

Исход 5 - Овладавање техникама тимског рада, комуницирања и другим практичним вештинама.

Сваки исход се мора квантификовати у распону од 0 – 3, при чему:

0 - не подразумева тај исход;

1 - исход заступљен у незнатној мери;

2 - исход делимично заступљен;

3 - исход потпуно заступљен.

Суштина Исхода 1, огледа се у оцени спознаје научних теорија и способности студената за категоризовање, класификовање и дефинисање појмова из референтне области студија.

Способност рангирања и уграђивања знања у шири научни контекст, разумевање глобалних процеса и трендова развоја међународне заједнице у будућности, као и стицање критичког погледа „на свет“ представља важно одређење наставног процеса на Универзитету Сингидунум. Због тога, оно је преточено у Исход 2.

Оцена обима и квалитета самосталне употребе методолошких метода и техника у поступку решавања проблемских ситуација, као и способност закључивања и стварања нових синтетичких целина на основи прикупљених података током анализе представља једну од суштина процеса студирања и академског погледа на стварност. Ово представља садржај Исхода 3.

Способност самосталног савладавања проблема у „реалном свету“ и изналажење нових (иновативних) решења чини суштину Исхода 4.

Имајући у виду захтеве послодаваца који се крећу ка добијању стручњака са широким образовањем и разним вештинама које не морају бити у чврстој вези са ужестручним знањима везаним за студијски програм, Универзитет Сингидунум је у наставни процес укључио и потребу стицања способности рада у тиму, (не)вербалног изражавања и поседовање других вештина које јачају персоналне квалитете студената. Излазни резултати овог сегмента студирања евалуирају се преко Исхода 5.

Посматрани сет исхода ставља се у корелацију са активностима студената на основу којих се и врши крајње оцењивање њиховог рада у току семестра. Праћење и евалуација рада студената врши се преко оцењивања следећих активности којима се таргетирају жељени исходи студијског програма:

- партиципација студената у процесу наставе, као и израда: а) семинарског рада; б) практичног рада; в) пројекта; г) самосталног истраживања и сл.;
- колоквијум(и);
- завршни испит.

Одобравање, праћење и контрола програма студија

Имајући у виду захтеве *Стандарда 4* којим се уређује и прати систем квалитета студијског програма, високошколска установа има дужност да редовно и систематски проверава:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеакадемских, научностручних, стручно-уметничких и стручно-апликативних дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено ЕСПБ;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

У том смислу, задатак руководиоца студијских програма је да непрекидно осавременењавају садржај курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа. Важан инструмент у том процесу је мапирање предмета.

У оквиру микро управљачког нивоа, сваки носилац наставног предмета је дужан да направи својеврсну матрицу у којој су, поред исхода студирања и облика активности, уз помоћ којих ће се вршити оцењивање студената, назначили и:

1. конкретну врсту активности или рада који ће се применити у посматраном процесу;
2. циљану област учења;
3. метод оцене;
4. структуру бодова.

Носиоци наставног предмета морају измерити и оптерећење студената на свом предмету, узимајући у обзир све активности које треба извести на студијском програму и изван њега, како би постигао планиране исходе учења. У том смислу, користи се систем ЕСПБ бодова којим се утврђује количина времена која је студентима потребна да би извршили све обавезе везане за наставу и учење (присуство предавањима, израда семинарских радова и пројеката, припрема за наставу, спремање завршног испита и сл.), а које су потребне да би се постигли очекивани исходи (резултати) учења. У просеку, износ радног оптерећења студента у току школске године је 60 бодова. Ако се има у виду да радно оптерећење студента у једној години осцилује између 1500 и 1800 сати, може се извести закључак да један бод износи од 25 до 30 сати рада.

Још у процесу акредитације, носиоци предмета имали су обавезу да измере ангажовање студената. Студенти су били упитани за временско трајање активности које су им биле потребне у процесу испуњавања предиспитних и испитних обавеза на предмету. На основу добијених резултата одређен је систем ЕСПБ бодовања, где се налазе две групе предмета – са 8 или са 6 ЕСПБ бодова. На већини предмета, структура расподеле радних сати ангажовања изгледа овако (Мапирање предмета Рачуноводство)

На основу дефинисаних исхода извршена је провера вертикалне и хоризонталне конзистентности одабраних студијских програма и то на:

- основним студијама ([Прилог 1](#)),
- мастер студијама ([Прилог 2](#)) и
- докторским студијама ([Прилог 3](#)).

Повратне информације од привредних и пословних представника

У посматраном периоду Универзитет Сингидунум је остварио тесну сарадњу са привредним друштвима, како из домаће привреде, тако и из иностранства. Сарадња са привредним и пословним представницима се обавља на обострану корист. Универзитет на тај начин може осавременити наставни програм и подићи квалитет наставног процеса, док са друге стране привредни и пословни представници могу добити приступ квалитетној понуди високо образоване радне снаге.

Студенти Универзитета имају могућност да обаве стручну праксу у току студирања у адекватним привредним друштвима, са аспекта студијског програма на коме студирају, у којима могу применити стечено знање у решавању практичних проблема. На тај начин, студенти се упознају са савременим научним достигнућима и пословним решењима, а у циљу комплетирања њиховог академског знања

које стичу у току студирања. Након обављене праксе, студенти изражавају своје задовољство или незадовољство стеченим искуством и практичним знањем што омогућава унапређење сарадње Универзитета са привредним и пословним представницима. Такође, Универзитет врши анкетаирање привредних и пословних представника у којима су студенти обавили стручну праксу, чиме се добија увид у потребе које имају представници за запосленима са високим образовањем.

Привредни и пословни представници имају изузетно важну улогу у организовању стручних и научних скупова на Универзитету Сингидунум, на којима из године у годину редовно узимају учешће. На тај начин, Универзитет учествује у развоју привреде, кроз континуирану едукацију запослених у привредним и пословним представницима, ширењу значаја науке, као и везе између науке и праксе.

Универзитет Сингидунум је у посматраном периоду био организатор три научна скупа: Synthesis, Finiz и Sitcon, на којима су представници из привреде и пословања из окружења и државе узели учешће на панел дискусијама, где су изнети практични предлози за унапређењем пословања привредних друштава. Са друге стране, студенти Универзитета су имали прилику да се упознају са проблемима савременог пословања и да буду у прилици да остваре директан контакт са привредом.

Учешће студената у осигурању квалитета студијских програма

На Универзитету Сингидунум, студенти су укључени у рад Универзитета кроз представнике које бирају, а који су укључени у процес управљања Универзитетом. Поред тога, студенти учествују у скоро свим активностима самовредновања и унапређења квалитета студијских програма, али и извођења наставе на истим. У последњој активности, улога студената је незаменљива, међутим и квалитет студијских програма је активност у којој је њихова улога веома важна јер њиховим учешћем Универзитет добија повратне информације које су од непроцењивог значаја за подизање квалитета наставног плана студијских програма. Наиме, студенти имају могућност да изразе своје задовољство или незадовољство наставним планом путем анкетаирања. Поред тога, студенти имају могућност и да предложе мере за подизање квалитета наставног плана.

Студентски парламент представља све студенте студијских програма, који на тај начин имају могућност да учествују у процесу самовредновања. Поред осталих, Студентски парламент обавља активности везане за оцену квалитета наставног плана студијских програма, као и реформу студијских програма и оцене њихове ефикасности.

Савременост курикулума

Редовно се врши провера усклађености студијских програма и курикулума предмета са студијским програмима других високообразовних установа из иностранства и домаће привреде. Тиме се повећава квалитет наставног плана, али и омогућава неометан процес међународног признавања диплома које Универзитет издаје.

Поред тога, наставни курикулуми се оплемењују савременим научним достигнућима за одговарајуће студијске програме. У том смислу, Универзитет Сингидунум има развијену комуникацију са домицилним и иностраним привредним друштвима, као потенцијалним извором информација које ће осавременили курикулуме студијских програма.

Услед високог нивоа конкуренције, привредна друштва су присиљена да осавремењавају начин рада, производње и пружања услуга, примењујући најновија научна и технолошка достигнућа. Са друге стране, Универзитет жели да одговори на тражњу привредних друштава за адекватно образованим кадром који ће бити упознат са савременим научним достигнућима и у могућности да испрати пословање које подразумева њихову употребу.

Подстицај студената на стваралачки и истраживачки рад

На Универзитету Сингидунум су у посматраном периоду извршене различите активности како би се студенти подстекли на стваралачки и истраживачки рад. Услов за даљи развој и подстицање студената на стваралачки и истраживачки рад јесте увођење савремених техника рада и средстава за рад у наставни процес, али и савремен образовни и наставни кадар. На тај начин студенти се

мотивишу да узму учешће у различитим научним пројектима и писању научних радова.

Анализирањем успеха студената Универзитета Сингидунум на основним, мастер и докторским студијама врши се одабир студената који су остварили најбоље резултате након завршене школске године. На основу прецизних података о ангажовању и резултатима рада најуспешнијих студената, Универзитет Сингидунум сваке године расписује конкурс за стипендирање студената на свим нивоима, чиме се даље мотивише њихов развој и напредак и у стручном и стваралачком смислу.

Изузетна пажња посвећена је студентима докторских студија, који у току студија морају показати квалитетне резултате научноистраживачког рада, у складу са дефинисаним условима пријаве и одбране докторских дисертација. У посматраном периоду, студенти на свим нивоима студија имали су на располагању приступ светским базама научних радова, књига и монографија, укључујући и Ebsco научноистраживачку базу.

Наставно особље и други научноистраживачки кадар подстиче студенте у смеру научноистраживачког рада кроз организацију различитих врста додатне наставе, семинара и научних скупова. У посматраном периоду, Универзитет Сингидунум је био организатор три тематске научне конференције, и то: Synthesis, Finiz и Sitcon. Студенти основних академских, мастер и докторских студија имали су прилику да уз помоћ наставног особља факултета, као ментора при дефинисању тема, узму учешће у научним скуповима. На тај начин, студенти Универзитета су били подстакнути да се даље развијају у правцу научног рада и презентовања резултата рада из различитих научних области.

Услови за стицање академског звања

На Универзитету Сингидунум јасно су дефинисани услови за стицање академског звања. Наставно особље је информисано о томе које услове је неопходно испунити, како би стекли одговарајући звање. Услови за стицање академског звања покривају различите области академског рада, укључујући квалитет извођења наставе. Позитивна евалуација рада наставника од стране студената користи се као један од услова за стицање академског звања, у складу са правилником којим се регулише избор наставника и сарадника на Универзитету.

Поред тога, надлежна комисија врши оцењивање учешћа наставног кадра у међународној сарадњи и промоцији Универзитета на другим међународним академским установама. За сва научна поља прописана су правила категоризовања научних радова, са којима је упознат наставни кадар. Наставник мора имати адекватни број бодова за написане и објављене радове у међународним и домаћим часописима одређене категоризације, како би био изабран у адекватно академско звање. Поред тога, комисија врши оцену учешћа наставног кадра у органима управљања Универзитетом и генерално развоју и подизању квалитета наставног процеса.

Прописани су јасни услови које наставник треба да испуни да би могао да предаје или буде ментор на докторским студијама. Поменути услови се односе на неопходан број бодова за написане и објављене радове у међународним и домаћим часописима адекватне категоризације, у складу са Стандардом 9 Комисије за акредитацију и проверу квалитета (КАПК).

Адекватност услова за стицање академског звања се редовно проверава и осавремењује, како би ниво квалитета наставног особља био актуелан и по могућству унапређен. Поред тога, услови за стицање академског звања се упоређују са условима осталих академских институција из домаће привреде, као и из иностранства.

Наставно особље се мотивише да наведене услове испуни, чиме се омогућава подизање квалитета наставног особља и посредно квалитета извођења наставе на свим нивоима. Посебна пажња се посвећује селекцији и мотивацији студената да се укључе у академски рад, чиме се подмлађује наставни кадар. Уз помоћ професора у виду ментора, студенти се мотивишу да узму учешће у научним конференцијама и писању радова за научне часописе.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

ШАГЕ:

1. Усаглашеност исхода, циља и сврхе студијских програма са националним и стандардима Европске уније. (+++)
2. Реализација наставе на основним, мастер и докторским студијама на српском и енглеском језику. (+++)
3. Препознатљивост програма и предмета у националном и ширем међународном контексту. (+++)
4. Савремен простор и опрема који се користе у извођењу наставе. (+++)
5. Квалитет и компетенције наставног особља на свим нивоима студија. (++)
6. Усаглашеност програма са савременим трендовима и захтевима тржишта рада. (++)
7. Усаглашеност студијских програма са иностраним студијским програмима. (++)
8. Садржај студијских програма и предмета одражава основне идеје Болоњског процеса. (++)
9. Терминолошка и методолошка усклађеност са Болоњским процесом. (++)
10. Редовна евалуација студената. (++)
11. Способност функционалне интеграције знања и вештина, посебно код студената који су у радном односу или имају претходно радно искуство, у делатностима везаним за студијске програме. (++)
12. Раст научно-истраживачких активности у последње три године према интерним анализама броја објављених научних радова. (+)

СЛАБОСТИ:

1. Недовољно развијени дескриптори за мерење исхода учења. (+++)
2. Недовољно ангажовање на пројектима Министарства просвете и науке. (+++)
3. Недовољно развијен систем подстицања успешних студената у виду одговарајућих активности у настави. (++)
4. Мобилност студената и наставног особља у оквиру држава чланица Европске уније. (+)

ШАНСЕ:

1. Сарадња са другим универзитетима и научним институтима у држави и иностранству при извођењу наставе. (+++)
2. Ангажовање кандидата на пројектима научних института. (++)
3. Учешће у међународним пројектима. (++)
4. Пројекти и сарадња са привредном, НБО и ресорним министарствима. (++)
5. Могућност посредовања при ступању студената у радни однос кроз уговоре о сарадњи са домаћим и међународним привредним друштвима и организацијама. (++)
6. Развијање система стипендија кроз сарадњу са привредом и стипендија од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. (+)
7. Доживотно образовање. (+)

ОПАСНОСТИ:

1. Нефлексибилност наставног плана и програма услед немогућности његове промене у циљу осавремењивања истих. (+++)
2. Дефинисано предзнање нових студената. (+++)
3. Друштвено-економске и демографске карактеристике окружења. (+++)
4. Одлив потенцијалних студената на иностране универзитете због високог квалитета студија и развијеног система стипендија. (+++)
5. Неусклађеност понуде и тражње за квалификованим кандидатима на тржишту рада. (++)
6. Лоша социјално-економска ситуација у привреди, која условљава низак материјални статус студената. (++)
7. Демографски фактор смањења популације. (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета студијских програма

SWOT анализа квалитета свих студијских програма је указала на одређене слабости и иницирала усвајање одређених мера и активности за унапређење квалитета. У том смислу, наредни период треба да буде заснован на предузимању следећих облика деловања:

МЕРА 1: Подизање квалитета студијских програма

Активности у оквиру мере 1:

1. Развијати студијске програме у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу
2. Повећати спектар понуђених мастер програма који одговарају захтевима тржишта
3. Вршење мањих измена силабуса у складу са савременим научним достигнућима и праксом
4. Осавремењавање литературе у силабусима појединих предмета
5. Примена нових наставних метода и практичних примера у реализацији студијских програма
6. Унапређивање и осавремењавање метода практичне наставе
7. Интензивнија размена искустава, научних прилога, наставника и студената са реномираним универзитетима са којима Универзитет Сингидунум има споразуме о сарадњи
8. Јачање компетенција наставног кадра на мастер и докторским студијама
9. Ангажовање гостујућих професора и предавача
10. Интернационализација студијских програма обезбеђивањем актуелних европских научноистраживачких пројеката као окоснице студијско истраживачког рада и израде финалних мастер радова и докторских дисертација

МЕРА 2: Наставак развијања концепта „Студент у центру пажње“

Активности у оквиру мере 2:

1. Измена редоследа предмета на основу искуства из претходног периода ради равномернијег оптерећења студента
2. Организовање додатних тренинг програма за наставно особље у области примене концепта „студент у центру учења“
3. Развијање стручних и генеричких вештина студената
4. Спровођење мера и активности у циљу повећања одговорности студената у процесу учења
5. Развој сарадње и комуникације између кандидата на студијским мастер и докторским студија у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа
6. Интензивније укључивање студената мастер и докторских студија у научно-истраживачке активности кроз писање научних радова и учествовање на научним скуповима
7. Континуирано унапређивање пословних комуникацијских и других вештина студената

МЕРА 3: Унапређење система мерења квалитета студијског програма

Активности у оквиру мере 3:

1. Рад на бољем разумевању улоге исхода учења у развоју курикулума и болоњским препорукама
2. Развијати студијски програм у складу са Стратегијом образовања Републике Србије и националним оквиром за квалификације, праћење научних и практичних достигнућа у овом процесу и усклађивање наставног плана
3. Развијање савремених студијских програма кроз анализу светских трендова нарочито у области рачунарских и техничких наука.
4. Континуирано унапређивати систем мерења исхода учења, а у циљу још бољег вредновања студијских програма
5. Константно унапређивати систем оцењивања у складу са иновираним исходима учења

МЕРА 4: Успостављање боље сарадње са пословним сектором и тржиштем рада

Активности у оквиру мере 4:

1. Продубљивати сарадњу са привредним друштвима из окружења и учествовање у отварању нових привредних друштава у различитим областима
2. Повезивати студенте и привредне субјекте и кроз израду завршних радова на основним и мастер студијама који би директно били примењиви у пракси
3. Испитивање послодаваца о врстама неопходних знања и вештина којима треба да се располаже на тржишту знања
4. Унапређење и проширење курсева за сертификате које препознаје тржиште
5. Интензивирање маркетиншких активности усмерених према привреди (промоција Универзитета на сајмовима привреде, запошљавања, образовања и сл.)
6. Већу диференцираност студијских програма (посебно мастер студија) треба постићи кроз промоцију међу привредним друштвима и кроз израду пројеката везаних за та друштва

МЕРА 5: Подизање квалитета студената

Активности у оквиру мере 5:

1. Наставни процес везивати са стварним проблемима и потребама праксе;
2. На свим предметима увести рад на рачунару;
3. Од прве године код студената треба развијати тимски рад;
4. Треба захтевати од студената да се унапред спремају за предавања и вежбе;
5. Студенти треба да добију прилику да се изражавају и писмено и усмено;
6. Треба мотивисати студенте да током предавања постављају питања, дискутују и износе критички поглед на свет;
7. Унапређивати пословне комуникацијске вештине;
8. Развој сарадње и комуникације између кандидата на студијским програмима мастер и докторских студија у циљу промовисања мултидисциплинарности, чиме би се подстакла иновативност и креирање нових научних достигнућа.

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Наставни процес на Универзитету Сингидунум изводи се у складу са захтевима стандарда квалитета, односно предузимањем низа активности којима се обезбеђује одржање и побољшање квалитета реализације наставног процеса. Интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу, перманентна су пракса на Универзитету Сингидунум.

Поред наведеног, важно је истаћи да се на Универзитету Сингидунум стандард квалитета наставног процеса подједнако реализује и прати на сва три нивоа студија, на студијским програмима и на српском и на енглеском језику.

Квалитет наставе на Универзитету Сингидунум обезбеђује се комбинацијом одличних предавања, преношења знања и вештина студентима, истраживањима и пружањем услуга друштвеној заједници. Наш приступ је „студент у центру пажње“, односно посвећени смо томе да студентим обезбедимо најбоље окружење за стицање знања и каснијег запослења.

Професионалан однос

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Сви чланови академске заједнице, а пре свега наставници и сарадници дужни су да своје професионалне дужности и академске обавезе обављају професионално и непристрасно, у складу са законом, Кодексом о академском интегритету на Универзитету Сингидунум и Правилником о правилима и организацији студија.

Током реализације предавања и вежби, али и свих осталих професионалних и академских активности и обавеза према студентима наставници и сарадници Универзитета Сингидунум дужни су да се понашају одговорно, савесно, професионално, држећи се начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања. Наставници и сарадници у погледу стандарда академског интегритета имају професионалну обавезу да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде високошколске установе;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима начелно исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Универзитет и факултети у саставу Универзитета дужни су да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године свих нивоа студија, упознају студенте са правилима академске честитости, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препричавања.

Наставници и сарадници имају и конкретне обавезе у складу са правилима организације и извођења студија да:

- стално усавршавају предметну материју и комуникацију са студентом у циљу унапређења

квалитета наставе;

- воде уредну евиденцију о присуству студената настави;
- студенту омогуће да у току семестра полаже два колоквијума са правом на један поправни за сваки колоквијум;
- студенту омогуће израду семинарских радова у току семестра, односно домаћих задатака и интерактиван однос у извођењу наставе;
- уредно одржавају предавања, вежбе и консултације и друге облике активне наставе;
- најкасније 24 часа од одржаних предавања, вежби и консултација упишу одржану наставу у одговарајућу књигу евиденције;
- резултате колоквијума саопште студентима најкасније 5 дана по одржаном колоквијуму;
- студенту признају све поене са завршног колоквијума, сагласно Болоњској декларацији;
- најкасније 7 дана пре првог испитног рока, после одржаних предавања, поставе на странице предмета укупне поене које је студент остварио на настави у одређеном семестру
- објаве резултате испита и унесу их у Универзитетски информациони систем УНИС,
- се труде да напишу квалитетне уџбенике потребне за предмет које предају и да наставно градиво предају искључиво по уџбеницима које је надлежни орган одобрио;
- код одбране завршних радова у свему поступају према утврђеним правилима и роковима за одбрану завршних радова;
- излазе у сусрет студентима око свих питања која се тичу студирања и недоумица које могу да се појаве, а у оквирима дефинисаних правила;
- помажу студентима у тражењу решења и давања тачних информација на питања која студенти постављају.

Усклађеност плана и програма

За извођење студијског програма обезбеђена је и потребна информациона технологија. Студентима се по почетку наставе додељује приступ универзитетском маил-у, приступ студентском сервису Е-студент и приступ страницама предмета.

Електронски студентски сервис Е-студент представља део универзитетског информационог система који обједињује више сервиса намењених бољој информисаности студената и лакшем обављању појединих административних активности. Студентима је омогућено бирање изборних предмета путем интернета, студенти имају преглед уплата и дуговања за школарину, као и план предрачуна школарине - датуме доспећа сваке рате појединачно.

План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Прављење распореда предавања и вежби на основним студијама аутоматизовано је помоћу софтвера *FET*. Софтвер подржава детаљно дефинисање захтева и на основу унетих детерминанти проналази решење које мора да испуни све што је задато, водећи рачуна о заузетости просторија, студената и наставног особља. С обзиром да је на Универзитету Сингидунум први приоритет прихватљивост распореда из аспекта студената, софтвер води рачуна о томе да сви захтеви наставног особља пре свега морају да буду усклађени са правилима која омогућавају бољи распоред за студенте

Информациони систем Универзитета Сингидунум поседује модул за електронско евидентирање одржане наставе, упоређивање добијених података са Планом рада и генерисање извештаја на дневном, месечном семестралном и годишњем нивоу.

Интерактивност наставе

Настава на Универзитету Сингидунум се реализује путем савремених интерактивних наставних метода са циљем да студентима омогући да остваре шире образовне циљеве и планиране исходе на сваком предмету.

Сваки наставник и сарадник има академску слободу да предлаже нове курсеве или промене постојећих. Сви курсеви се редовно иновирају да би пратили савремене трендове и знања. Концепт извођења наставе на свим предавањима и вежбама је у највећој мери уједначен и подразумева укључивање студената у наставни процес, односно наставни стилови и методи су интерактивни и подржавају приступ „студент у центру пажње“.

Интерактивни стил наставе на нашој високошколској установи првенствено обезбеђује: мотивацију студената, прилагодљивост потребама и могућностима студената, мерљивост напретка студената и усвајање не само теоријских знања већ и практичних вештина које могу да примене. Примењивост стечених знања и вештина наших студената најбоље се проверава, контролише и унапређује од стране наших екстерних партнера из пословног окружења- на праксама које студенти обављају већ на трећој и четвртој години основних студија. Путем боравка на пракси студенти стичу увид у реалну проблематику и узроке/последике укључивања примера из праксе у наставу. Због тога је од велике важности за рад Универзитета успостављање добрих односа са привредним друштвима из окружења.

Дакле, наставници и сарадници Универзитета Сингидунум:

- подстичу активно учешће студената у раду на часовима, дискусијама и дебатама;
- постављају питања којима подстичу студенте на размишљање, формирање својих ставова и заључака, као и на слободно изражавање истих у атмосфери међусобног уважавања и толеранције;
- подстичу и организују групни рад или рад у паровима;
- организују рад у лабораторијама;
- организују рад на студијама случајева;
- користе савремена наставна средства којима се придобија и одржава пажња студената, итд.

Крајњи исходи учења су у потпуности задовољени примењеним методама наставе, наставним плановима и програмима и квалитетом референца наставника и сарадника, који реализују наставу на сва три нивоа студија.

Поред поменутих начина реализације наставног процеса, на Универзитету Сингидунум се организују и други облици наставних и других педагошких активности, као што су:

- ваннаставно тематска предавања домаћих и гостујућих професора и стручњака из различитих области;
- радионице;
- семинари;
- летње и зимске школе;
- обуке;
- персоналне и пословне вештине;
- посете привредним субјектима;
- округли столови;
- стручна и спортска такмичења,
- екскурзије;
- тематски догађаји, итд.

Доступност плана рада

Пре почетка сваког семестра Универзитет Сингидунум доноси и студентима чини доступним (путем веб сајта и страница предмета на српском и енглеском језику) план рада на свим студијским програмима, односно свим појединачним предметима сва три нивоа студија:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве и исходе предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;

- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Странице предмета се реализују на Моодле платформи и имају за циљ да студентима омогуће стални приступ презентацијама предавања и вежби, додатним материјалима, тренутним актуелним информацијама о предмету, резултатима испита и свему осталом што је студенту битно а односи се на предмете које полаже и предмете професоре.

Праћење квалитета наставе

Наставници и сарадници су дужни да се током реализације наставних активности и делатности у настави придржавају Закона о високом образовању, Кодекса о академском интегритету, Правилника о раду, важећих Правилника и Статута Универзитета Сингидунум.

Комисија коју чине: ректор, декани, продекани, руководиоци департмана константно прате реализацију наставе и предузимају корективне мере, уколико дође до кршења правила и кодекса према важећим правилницима и процедурама Универзитета.

Праћење извођења предавања и вежби се врши:

- посетом часова;
- праћењем и увидом у материјале и информације које се постављају на странице предмета;
- контролом књига евиденција наставе и одржаних консултација;
- директном комуникацијом са студентима, итд.

У случају да се установи да се наставник или сарадник не придржава плана рада на предмету или распореда испита (и наставе) или не постиже одговарајући квалитет наставе, Комисија упозорава наставника, захтева од њега предлог корективних мера и прати реализацију предложених мера.

Стручна, организациона и текућа питања се дискутују на седницама научно-наставног већа, чији чланови су и по два студента (један студент са студија на српском језику, а други са студија на енглеском језику).

Редовне консултације руководиоца и чланова студентског парламента доприносе оптималној реализацији наставе и континуираном праћењу критичних тачака у наставном процесу, као и брзом отклањању неправилности.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

1. Придржавање извођења наставе по календару рада, плану, програму и распореду часова и испита
2. Компетентност наставника и сарадника који имају и академску слободу да иновирају постојеће курсеве или предлажу нове
3. Систем праћења квалитета наставе и могућност студената да увек добију повратну информацију о својим залагањима на настави или испитима
4. Посвећеност примени концепта “студент у центру пажње”
5. Интерактивно учешће студената у наставном процесу
6. Систематско праћење и оцењивање квалитета наставе
7. Избор метода наставе и учења, којима се постиже савладавање исхода учења
8. Јако добро развијен систем комуницирања са студентима преко *Странице предмета*
9. Реализација стручне праксе у привредним друштвима чија је делатност непосредни део струке за коју се стичу компетенције.

СЛАБОСТИ:

1. Потреба за успостављањем још боље равнотеже између различитих типова активности и исхода учења
2. Мотивација студената да учествују у вредновању рада својих наставника и сарадника
3. Висок ниво оптерећења наставника и сарадника у ваннаставним активностима

ШАНСЕ:

1. Сарадња са привредним субјектима – нарочито у процесу реализације студентске праксе
2. Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес
3. Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији наставног процеса и увођења нових метода наставе

ОПАСНОСТИ:

1. Економска криза у земљи
2. Проблем запошљавања у земљи
3. Одлазак младих и стручњака у иностранство

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета наставног процеса

SWOT анализа квалитета наставног процеса је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

МЕРА: *Учвршћивање везе између исхода учења, стратегија наставе, студентских активности и начина провере знања*

Активности у оквиру мере :

- Успостављање још боље равнотеже између исхода учења и различитих типова наставних активности
- Наставити са подизањем квалитета наставног процеса
- Растерећење наставног особља ваннаставним обавезама
- Наставити са редовном евалуацијом наставног процеса и предузимањем мера у случају уочених недостатака.
- Развијати даље вредновање наставног процеса с аспекта употребе исхода учења
- Константно унапређивати систем реализације наставе у складу са иновираним исходима учења.
- Едуковати студенте о систему ЕСПБ бодовања и постизања жељених исхода учења .
- Ускађивати планове и програме у складу са потребама тржишта а у сарадњи са привредним представницима.

Прилог 5.1 - Анкете студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2 - Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3 - Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Један од важних прерогатива рада Универзитета Сингидунум је остваривање комплементарности образовног, научноистраживачког и стручног рада, тј. наставног и научно-истраживачког рада. Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем Универзитета, али и са циљевима и стандардима високог образовања у земљи и иностранству. О достигнутим високим стандардима у области научно-истраживачког рада сведочи и то да је године 2016, Универзитет Сингидунум добио поновну акредитацију за установе за науку (*Акредитација научноистраживачког рада на Универзитета Сингидунум*).

Услови за избор наставника и сарадника на Универзитету Сингидунум у потпуности су усклађени са обавезујућим критеријумима Националног савета за високо образовање (НСВО). Именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија обављено је у складу са важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, тј. у складу са Стандардом 9 Комисије за акредитацију и проверу квалитета (КАПК).

Научни и истраживачки рад наставника и сарадника прати се систематски сваке године, док се план научног и истраживачког рада прати кроз годишњи извештај о раду Универзитета Сингидунум, а такође и кроз план научно-истраживачког рада, који је усвојен на Сенату Универзитета, за период од 2016. до 2020. године, у складу са критеријумима за акредитацију Универзитета за научну и истраживачку делатност. Наставници и сарадници имплементирају стечена знања у настави, иновирањем методике наставе и применом савремених наставних метода, најновијег софтвера у наставном процесу, унапређивањем основне уџбеничке и помоћне литературе и друго.

Успостављена је интензивна међународна сарадња са великим бројем високошколских установа у иностранству. Наставници и сарадници Универзитета Сингидунум, учествују у програмима међународне размене, што додатно доприноси њиховим научно-истраживачким компетенцијама. Еминентни професори из иностранства чланови су научних одбора трију међународних научних конференција које се организују сваке године на Универзитету Сингидунум: SINTEZA, SITCON и FINIZ. Такође, професори из иностранства су гостујући предавачи на наведеним међународним научним конференцијама.

Путем уласка у издавачку делатност и утемељења *Ревује Сингидунум* која је у 2011. години променила назив у *Singidunum Journal of Applied Sciences*, а потом и у *European Journal of Applied Sciences* почело се и са објављивањем резултата научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника, што је увелико довело до повећања видљивости овог аспекта рада Универзитета. Као што смо видели, знања до којих се дошло спровођењем посматраних активности активно се укључују у наставни процес. Намера је да се изврши обезбеђење интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских и докторских студија Универзитета. Научно-истраживачки рад наставника и сарадника прати се континуирано на више начина:

- Уносом свих научно-истраживачких резултата са категоризацијом по стандардима ресорног министарства, у информациони систем Универзитета и лични профил сваког наставника и сарадника;
- Подношењем годишњег или периодичног извештаја о научном и истраживачком раду наставника и сарадника;
- Анализом напретка и развоја научно-истраживачког рада, коју спроводи периодично управа Универзитета, у циљу повећања конкурентности наставника и сарадника Универзитета Сингидунум, у односу на друге високошколске институције у држави и иностранству.

Наведеним мерама се повећава мотивација наставника и сарадника, када је реч о научно-истраживачком раду и подстиче се објављивање научно-истраживачких резултата у еминентним часописима на референтним националним и интернационалним листама часописа. Наставници Универзитета учествују као рецензенти у домаћим и иностраним научним часописима, националним и међународним научним конференцијама.

Савременом организацијом Универзитета Сингидунум, усклађеном са одредбама Закона о високом образовању и интенцијама Болоњске декларације створен је оквир за савремени развој и унапређење научноистраживачког рада. Акредитовањем интегрисаног универзитета Сингидунум за обављање научноистраживачке делатности створени су услови за активно укључивање наставног и истраживачког кадра у научне пројекте, пројекте привредних организација, међународне академске и научне заједнице.

Посебан вид реализације научноистраживачког рада остварен је ангажовањем последипломаца и докторанада у оригиналним научним истраживањима при изради докторских дисертација.

Реализација научноистраживачког рада на Универзитету Сингидунум према систематизованим пројектним задацима, различитог трајања, била је усмерена на комплексне проблеме из области економске науке, менаџмента и информатике односно ближих научних области као што су: пословна економија, туризам и хотелијерство, инжењерски системи у менаџменту, напредни системи заштите, савремене информационо комуникационе технологије, финансије и банкарство, ревизија и рачуноводство. Одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу је са стратешком оријентацијом Републике Србије у овој области.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГА

- 1) Систематско праћење и подстицање истраживачких и стручних активности наставника и сарадника (+++)
- 2) Постојање научног часописа Универзитета Сингидунум, који је рангиран као часопис националног значаја (+++)
- 3) Истакнута брига о научноистраживачком подмлатку (+++)
- 4) Усаглашеност научноистраживачког и стручног рада са стратешким опредељењем Универзитета, земље и европским циљевима (++)
- 5) Континуираност научног истраживања и међународне сарадње са високообразовним институцијама из САД (++)
- 6) Искуства са научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству (++)

СЛАБОСТ

- 1) Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (+++)
- 2) Недовољан број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (+++)
- 3) Недовољна цитираност наставника и сарадника (+++)
- 4) Подстицање наставника и сарадника на публикување резултата истраживања (++)
- 5) Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи (++)
- 6) Однос броја ментора у односу на укупан број наставника (++)

ШАНСА

- 1) Оживљавање привредне активности у земљи (+++)
- 2) Пројектне активности релевантних министарстава и осталих државних институција преко којих би наставници и сарадници могли да обаве значајан број својих научних истраживања

(+++)

- 3) Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
- 4) Европске интеграције Србије (++)

ОПАСНОСТ

- 1) Затвореност стручних часописа и публикација са SCI листе (+++)
- 2) Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- 3) Пад привредних активности у земљи (+++)
- 4) Мали број пројеката из домена хуманистичких наука (+++)
- 5) Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
- 6) Неповећење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета научноистраживачког, уметничког и стручног рада

МЕРА: *Унапређење научноистраживачких и стручних компетенција наставника и сарадника*

Активности у оквиру мере:

- 1) Набавка научностручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 2) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима
- 3) Финансирање трошкова докторских дисертација
- 4) Организација научних скупова, саветовања и симпозијума – три међународне научне конференције на Универзитету Сингидунум
- 5) Укључивање наставника и сарадника у научноистраживачке пројекте
- 6) Стварање интердисциплинарних тела у оквиру Универзитета преко којих би се експерти из различитих области бавили истом темом, свако са свог аспекта
- 7) Подстицање објављивања научноистраживачких радова наставника и сарадника и годишња евалуација НИР-а наставника и сарадника
- 8) Пропорционално растерећење наставног особља ваннаставним обавезама
- 9) Подизање квалитета универзитетског научног часописа, у складу са стандардима из правилника прописаног од стране ресорног министарства, којим се регулише уређивање научног часописа и другим правним прописима.

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства.

Табела 6.4. Списак SCI/SSCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Имајући у виду да је један од најважнијих критеријума квалитета рада високообразованих институција квалитетан наставни кадар, на Универзитету Сингидунум утврђени су строги критеријуми који су у складу са Минималним критеријумима за избор наставника и сарадника, дефинисаним од стране Националног савета за високо образовање.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника

Поступак за избор наставника и сарадника су у напред утврђени, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак као и сами услови су предмет периодичне провере, усавршавања и усклађивања са актуелним прописима и потребама Универзитета.

Услови и прописи приликом избора наставника и сарадника

Приликом избора у звања Универзитет се придржава следећих услова и прописа:

- услови за избор сарадника и наставника су унапред познати и утврђени у складу са Законом о високом образовању, Минималних критеријума за избор наставника и сарадника прописаних од стране Националног савета за високо образовање, Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника и Статутом Универзитета;
- поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности на адреси <https://singidunum.ac.rs/page/referati-na-uvid-javnosti>
- позиви за избор (конкурси) су објављени у дневним листовима и широко доступни јавности;

Избор у звање наставника на Универзитету заснива се на оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата, који се исказују кроз:

- обавезне елементе: наставни рад; научно-истраживачки, односно уметнички рад.
- изборне елементе: стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно уметничким институцијама и институцијама културе у земљи и иностранству.

Систематско праћење, оцењивање, селекција и напредак наставног кадра

Универзитет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. Универзитет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку активност наставника и сарадника кроз дефинисање и усвајање Програма научно- истраживачког рада на сваких 5 година. Програм научно-истраживачког рада, усвојен децембра 2015. године на Универзитету Сингидунум дефинисан је у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности, Законом о високом образовању и делатностима универзитета. Наставници, сарадници и истраживачи запослени на Сингидунум се баве истраживањима учествујући у реализацији основних (фундаменталних), примењених и развојних пројеката у области друштвених, природно-математичких и техничких наука. Посебно планирање и истраживачки приоритети су усклађени са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2015. до 2020. године, Стратегијом економског развоја, Стратегијом развоја информационог друштва и Стратегијом развоја туризма у Републици Србији.

Универзитет систематски прати, оцењује и подстиче и педагошку активност наставника и сарадника. Поступак вредновања спроводи се на основу резултата добијених анкетањем студената, наставног и ненаставног особља. Мерила за оцењивање учесника у наставном процесу су: редовност извођења наставе, редовност одржавања консултација, поштовање термина за одржавање наставе, квалитет предавања и вежби, однос према студентима, критеријуми наставника при оцењивању знања

студената, квалитет и доступност литературе предвиђене програмом предмета.

Дугорочна политика селекције младих кадрова

Посебна пажња се посвећује квалитетној селекцији младих кадрова, њиховом даљем напретку и различитим облицима усавршавања. Универзитет систематски ради на развоју и селекцији младих кадрова израдом Програма развоја научноистраживачког подмлатка као и Плана развоја научноистраживачког подмлатка. Поменуте активности се односе на укључивање научноистраживачког подмлатка у осмишљавање тема, писање и објављивање научних радова, учествовање у пројектима су-финансираним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја или Европске уније чиме се повећава њихова компетенција и научно искуство.. Посебна пажња на Универзитету Сингидунум се посвећује одабиру квалитетног научно-истраживачког подмлатка који ће ступањем у радни однос и радним ангажовањем осавременили и подмладити наставни кадар, што представља основу за даљи развој.

Перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника

Научно-истраживачки рад је једна од најважнијих карика на Универзитету Сингидунум који се прати и подстиче. Учешће на конференцијама (домаће и међународне) представља могућност да се непосредно саопште први резултати неког истраживања, студије и сл. и представљају идеално место за размену искуства са другим учесницима.

На Универзитету се на годишњем нивоу планирају три научне конференције:

- FINIZ – Управљање финансијама у савременим условима (децембар)
- SYNTHESIS - Међународна научна конференција из области информационих технологија и савременог пословања (април) и
- SITCON - Међународна научна конференција из области туризма и хотелијерства (септембар).

Учесници конференција су научници и истраживачи из државе и иностранства, чији ће доприноси конференцијама бити публиковани у зборницима радова са одговарајућом категоризацијом Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Предуслов за научне пројекте је одређени број објављених радова, а верификацију резултата и сагласност за учешће на пројектима врши министарство.

Повезаност рада у образовању са радом на пројектима и другим областима привредног и друштвеног живота

Како се избор у звање наставника на Универзитету заснива се на оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата, који се исказују кроз обавезне и изборне елементе. И како сваки изборни елемент мора да садржи неколико ближих одредница, као: стручно-професионални допринос; допринос академској и широј заједници; сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству.

Универзитет подстиче учешће наставног кадра на стручно-научним скуповима, аплицирању и реализацији научно-истраживачких пројеката или у активностима успостављања сарадње са привредом. У том смислу, евалуира се чланство и рад у стручним и научним организацијама, укључивање наставника и сарадника у пројекте у привреди, као рад са студентима ван образовног процеса (на пример, успостављање контакта са потенцијалним послодавцима за дипломиране студенте, одржавање контакта и праћење дипломираних студената, и сл.). Од великог значаја је и учешће наставног особља у сертифицикованим тренинзима; консалтинг услугама; скуповима и саветовањима; различитим облицима пословне сарадње; међународне сарадње; организацији, реализацији у различитим гостовањима и предавањима у струци.

Вредновање педагошке способности наставника и сарадника

У звање наставника може бити изабран кандидат који испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Правилником о условима и поступку избора наставника и сарадника на Универзитету Сингидунум. Избор у звање наставника врши Сенат Универзитета на предлог Комисије за избор у звање. Приликом оцене рада у настави кандидата,

узима се у обзир и мишљење студената исказано на евалуационој анкети. Оцена рада у настави се нарочито заснива на томе како се оцењује:

- способност кандидата да на најбољи могући начин презентује градиво и да пренесе знања и вештине,
- однос кандидата према студентима,
- однос кандидата према наставним и професионалним обавезама,
- квалитет припремљених материјала за учење и наставу,
- припрему и вођење студијских програма,
- предусретљивост и доступно ст за консултације,
- добијене награде и признања за рад у настави

За кандидате који се први пут бирају у звање наставника и немају педагошко искуство, способност за наставни рад Комисија за избор у звање оцењује на основу приступног предавања које организује Универзитет.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

1. Усаглашеност поступка избора наставника са законодавним оквиром земље (++++)
2. Подстицање компетенција наставног особља (++++)
3. Вредновање педагошких способности (++++)
4. Континуирана примена евалуације рада путем студентских анкета (++++)
5. Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника (++)

СЛАБОСТИ:

1. Недовољно материјалних средстава за перманентну едукацију наставног кадра и њиховог усавршавања (++++)
2. Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (++++)
3. Релативно мали број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (++)
4. Слаба примена корективних акција (санкција) када се уоче недостаци у раду наставног особља (+)

ШАНСЕ:

1. Квалитетна понуда на тржишту интелектуалног рада (++)
2. Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (++)
3. Запошљавање наставника који су докторирали на престижним универзитетима у иностранству

ОПАСНОСТИ:

1. Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (++++)
2. Одвојеност научно истраживачког и стручног рада од привредних субјеката (++)
3. Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета наставника и сарадника

SWOT анализа квалитета наставника и сарадника је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

МЕРА: *Унапређење педагошких способности наставника и сарадника*

Активности у оквиру предложене мере :

- 1) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама
- 2) Редовна евалуација наставног процеса и предузимање корективних мера у случају недостатака
- 3) Организовање обука за наставнике и сараднике из области методике наставе
- 4) Обучавање наставног особља у погледу увођења савремених метода тестирања студената у складу са жељеним исходима учења
- 5) Организовање радионица за наставнике и сараднике из области подстицања креативности код студената
- 6) Формирање тела које се бави професионалним и академским развојем наставног и стручног особља Универзитета Сингидунум
- 7) Набавка научно-стручних часописа и литературе из релевантних области студијских програма
- 8) Обезбеђење материјалних услова за учешће наставника и сарадника на научним скуповима, саветовањима и симпозијумима

Табела 7.1 - Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2 - Преглед броја сарадника и статус сарадника на високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1 - Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2 - Број запослених наставника у односу на укупни број студената

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Систем обезбеђења квалитета студената на Универзитету Сингидунум остварује се вршењем следећих активности:

- упис и селекција студената;
- утврђивање критеријума и праћење резултата оцењивања студената;
- анализа успешности и пролазности студената;
- заштита равноправности и права студената;
- праћење и подстицање организовања студената;
- детерминисање и предузимање мера у циљу побољшања квалитета студената на Универзитету Сингидунум.

Информације потенцијалним студентима

Кроз активну сарадњу са заједницом средњих школа Универзитет добија информације о образовном профилу и квалитету потенцијалних студената. Организација заједничких активности, као што су: стручне праксе за средњошколце на Универзитету, зимске и летње школе, предавања за матуранте, такмичења средњошколаца и слично, дају прилику за препознавање талената и ученика посебно мотивисаних да студирају на Универзитету Сингидунум.

Кроз заједничке активности са средњим школама ученици се припремају за период студирања, односно савладавају основна правила академске комуникације и кодекса понашања што скраћује и унапређује процес прилагођавања на период студирања. То даље позитивно утиче на квалитет уписаних студената, квалитет извођења наставе и општи успех студената на ранијим годинама студија.

Селекција студената

Упис и селекција студената врши се по законом предвиђеној процедури. При томе се вреднују резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на класификационом испиту, где се проверава склоност и мотивација за студирањем. Услови уписа на студије, критеријуми за упис и процедура формирања ранг листе дефинисани су у *Правилнику о условима и поступку уписа студената на студијске програме Универзитета Сингидунум*. Правилником су прецизирани:

- услови уписа и начин рангирања кандидата;
- мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- поступак спровођења конкурса;
- начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед.

Процедура пријема студентата се спроводи по следећем корацима:

- ПРЕТПРИЈАВА. На веб сајту www.upis.singidunum.ac.rs, преко странице *on-line пријава* студенти се пријављују за упис на факултет. Када попуне пријаву добијају број који представља њихово корисничко име за логовање на апликацију, а за лозинку користе свој ЈМБГ.
- ПРИЈАВА. Са својим корисничким именом и лозинком студенти се могу логовати на апликацију. У року од 24 часа након уплате уписне документације, студенти могу да приступе апликацији за пријаву. Када приступе апликацији могу изабрати опцију за који студијски програм желе да преузму материјале.
- ПРИЈЕМНИ ИСПИТ. Пријемни испит се разликује по студијским програмима у зависности од њихове специфичности и обавља се на један од следећих начина: форма есеја и интервјуа на српском и енглеском језику, тест опште информисаности, тест информатике и тест интелигенције.
- ПОТПИСИВАЊЕ ПРЕДУГОВОРА. Кандидат може да потпише предуговор од тренутка када положи пријемни испит до попуњавања уписних квота. Уплатом 10% школарине и

потписивањем предуговора кандидатима се гарантује место за упис на Универзитет Сингидунум.

- **КОНАЧНЕ РАНГ ЛИСТЕ.** На основу резултата пријемног испита и успеха из средње школе објављује се коначна ранг листа на сајту Универзитета.
- **УПИС.** Приликом уписа потребно је доставити диплому и сведочанства за сва 4 разреда средње школе, 2 слике 3.5 x 4.5 цм, доказ о уплати школарине и уписног материјала и извод из матичне књиге рођених.

Број студената који се уписује усклађен је са кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима Универзитета Сингидунум.

Једнакост и равноправност

Универзитет Сингидунум обезбеђује услове студирања студентима са инвалидитетом и гарантује једнакост и равноправност студената по свим основама: а) полној основи; б) нацији; в) вери; г) раси и д) сексуалном опредељењу. То укључује како материјално-техничке услове за извођење наставе, тако и индивидуални приступ у раду наставног и ваннаставног особља у случајевима када је то потребно. Инфраструктура за студенте (клуб, студентска служба и библиотека) испуњава захтеве који важе за све високошколске инситуције у земљи.

Обавеза праћења наставе

Сваки наставник дужан је да први час у семестру посвети упознавању студената са начином стицања поена из предиспитних и испитних обавеза у оквиру свог предмета. У посматраном процесу, важну улогу има и страница предмета уз помоћ које се студенти унапред упознају са обавезом праћења наставе, начином испитивања и оцењивања, (пред)испитним обавезама и садржајем силабуса, по сваком предмету, појединачно.

Праћење наставе је важан критеријум за формирање оцене, па се на тај начин студенти мотивишу да редовно долазе на наставу. Кроз редовно присуство и активност на часу се може остварити 10% од укупног броја бодова на основу којих се формира коначна оцена (10 од укупно 100 бодова). Наставници су дужни да на сваком часу воде евиденцију о присутним студентима и да на захтев управе доставе податке о посећености наставе. У ситуацији када су студенти у дужем периоду спречени да долазе на наставу (запослени, боравак у иностранству и слично), студентима је на располагању платформа за подршку запосленим студентима преко које могу преузети видео записе предавања и вежби.

Правилник о оцењивању

Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура који се континуирано примењују. Наставници се у току оцењивања морају коректно и професионално понашати. При томе морају да обезбеде објективност, јавност и коректан однос према студентима. Наставно особље се у току оцењивања мора понашати коректно и професионално према студентима, при чему морају обезбедити пуну примену принципа објективности и јавности у испитивању. Методе оцењивања усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. Оне се систематски анализирају, оцењују и усавршавају. Овде се строго води брига о: 1) прилагодљивости методе оцењивања, садржају и исходу предмета студирања, 2) самосталности и способности студената да примени стечено знање у теорији и пракси, али и 3) континуираности процеса оцењивања.

Анализа и унапређење система оцењивања

У оквиру студијских програма систематски се прати пролазност и успешност студената на испитима и предузимају корективне мере у случајевима појаве аномалија. У дистрибуцији оцена није дозвољено појављивање сувише високих или ниских оцена ни неравномеран распоред у дужем периоду. При томе мора бити задовољен гаусов распоред за период од три узастопна испитна рока. Уколико просечна оцена на појединим предметима сувише одступа од унапред дефинисаног распона просечне оцене, наставник има обавезу да осмисли и предложи унапређења наставе и система оцењивања на

предмету како би се превазишло одступање које је настало.

Континуирано се прати систем и резултат оцењивања на свим предметима, а предлози унапређења система оцењивања се иницирају како од стране управе, тако и од стране наставника и студената. Информације добијене кроз директну комуникацију са студентима и кроз студентске анкете омогућавају да се начин испитивања и систем оцењивања континуирано унапређују.

Професионално понашање и оцењивање

Наставници су дужни да на професионалан начин организују испите и врше оцењивање студената на предметима. Постоји растући тренд електронског тестирања студената, чиме се унапређује објективност формирања оцене. Термин полагања за редовне студенте и термин полагања за запослене студенте омогућава студентима да на адекватан начин и без стреса обаве своје академске обавезе.

Важно је истаћи професионални и хумани приступ наставника у ситуацијама када су студенти одређеним инвалидитетом, језичком баријером или другим привременим и хроничним ограничењима. У тим случајевима се начин испитивања прилагођава појединцима, односно интензивира се консултативни рад, како би студент могао да савлада прописано градиво и постигне очекивани резултат.

Провера оцена студената

Студенти имају право да у периоду од годину дана након полагања неког дела испита погледају свој тест и уложе приговор уколико закључе да је дошло до грешке у оцењивању. То се односи како на писане, тако и на електронске тестове.

Након колоквијума или испита наставници су дужни да у кратком року објаве резултате на страницама предмета. Истог момента студенти могу преузети резултате и проверити их. Коришћење електронског система за евиденцију резултата испита такође омогућава студентима да на својим налозима у реалном времену могу видети унете резултате колоквијума и испита. Тако студенти могу указати на евентуалне неправилности у броју унетих бодова или формираној оцени. У испитним роковима наставници имају обавезу да објаве прелиминарни списак резултата и дефинишу период у којем ће студенти моћи да провере остварене бодове. Након тога се електронски записници закључавају и архивирају.

Провера пролазности

У оквиру студијских програма и појединачних предмета системски се прати и проверава пролазност студената. Уколико је је пролазност већа или мања од унапред дефинисаног распона за период од три узастопна испитна рока, предлажу се и спроводе корективне акције како би се унапредили исходи полагања испита и формирања оцене.

Организовање студената

Студентски парламент је орган Универзитета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у високошколској установи у којој су уписани, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Универзитета. Студентски парламент има своје представнике у раду Сената и Савета Универзитета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета. Поред редовне наставе, студенти иницирају и организовање различитих трибина, манифестација и других активности где могу испољити своје различите таленте, потребе и сл. Студентски парламент такође има и своје канцеларије за састанке и студентске активности. Присутно је организовање студената и у ширим студентским организацијама попут AISEC-а, на пример.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

- Добро уређен систем пријема студената (+++)
- Постојање наставног кадра са педагошким искуством (+++)
- Доступност информација (+++)
- Успостављена добра комуникација руководства Универзитета са студентском популацијом (+++)
- Постојање различитих облика удруживања студената (++)
- Традиција евалуације рада наставника од стране студената (+++)
- Традиција изласка у сусрет потребама и захтевима студената (+)
- Критеријуми оцењивања студената (++)
- Пролазност студената (++)

СЛАБОСТИ:

- Током релевантног периода евалуације Универзитет су уписивали ученици са релативно славим предзнањима (+)
- У последњим годинама повећан је број запослених студената (+++)
- Осипање броја студената на вишим годинама студија (++)

ШАНСЕ:

- Добра сарадња са средњим школама (+++)
- Повећање заинтересованости средњошколаца за студије на Универзитету Сингидунум (+++)
- Повезивање Универзитета са сродним универзитетима и факултетима у земљи иностранству (++)
- Могућност међународне размене студената (++)
- Сарадња са локалном самоуправом (+)

ОПАСНОСТИ:

- Положај образовања и вредносни систем у земљи (+++)
- Неповољна економска и демографска кретања (+++)
- Растући број нестандартних радних уговора за младе који ступају на тржиште рада(+++)
- Неповерење у објективност рада приватних универзитета/факултета у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета наставника и сарадника

SWOT анализа квалитета студената је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

МЕРА 1: Контрола квалитета и критеријума оцењивања

Активности у оквиру предложене мере 1 :

- Праћење и контрола критеријума оцењивања студената, односно објективности и принципијелности наставника у процесу оцењивања
- Наставити са усклађивањем метода оцењивања са исходима студијског програма
 - Усклађивање наставног садржаја са начином испитивања и оценом знања студената
 - Повећати број часова менторског рада
- Организовање допунске наставе за студенте и индивидуални приступ у раду са студентима који се суочавају са баријером у учењу и полагању испита

МЕРА 2: Подстицање квалитетних матураната да се упишу на неки од студијских програма Универзитета Сингидунум

Активности у оквиру предложене мере 2 :

- Привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација
- Посете средњим школама и промоција Универзитета
- Медијско наступање професора који су признати у струци
- Промоција вредности Универзитета Сингидунум
- Организовање стручних предавања у средњим школама која би држали професори Универзитета Сингидунум
- Учешће Универзитета на сајмовима привреде, образовања и сл.

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Начин обезбеђивања уџбеника, литературе, информатичких и других средстава студентима Универзитета Сингидунум

Универзитет Сингидунум обезбеђује студентима уџбенике, приручнике и другу литературу неопходну за праћење наставе, у потребној количини и на време. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. Универзитет Сингидунум је донео општи акт о уџбеницима или *Правилник о уџбеницима*. Овим правилником дефинишу се врста, обим, тираж, цена, садржај, рецензија, лекторисање, техничка опремљеност свих публикација у издању Универзитета. У складу са Правилником, менаџмент Универзитета систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандарде бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим. Значајан број предмета је покривен уџбеницима и монографијима чији су аутори наставници запослени на Универзитету Сингидунум. Универзитет има развијену издавачку делатност. Стручно тело које се тиме бави је *Комисија за издавачку делатност*. Њен задатак је израда дугорочних и краткорочних планова издавачке делатности и њихова реализација. Сенат Универзитета усваја план издавачке делатности за одређену школску годину. Читав процес је регулисан *Правилником о издавачкој делатности*.

Студентима је омогућено коришћење Библиотеке опремљене значајним бројем библиотечких јединица, као и другом опремом за рад. Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Поред студената, библиотечки материјал могу да користе сви запослени и пензионисани наставници и сарадници Универзитета Сингидунум, као и особе изван Универзитета. По својој функцији, Библиотека Универзитета Сингидунум обавља следеће послове:

1. пријем,
2. инвентарисање,
3. каталогизација,
4. класификовање,
5. чување,
6. заштите и давања на коришћење библиотечког материјала,
7. пружање информације,
8. као и све остале библиотечке послове у складу са Законом.

Особље које је запослено у Библиотеци по својој стручној квалификацији одговара националним и европским стандардима за пружање квалитетних услуга. У Библиотеци тренутно раде 2 библиотекара и 1 књижничар. Радно време Библиотеке је од 8 до 18 часова, сваког радног дана у недељи и суботом од 9 до 15 часова. У летњим месецима оно се прилагођава радном времену Универзитета. Простор Библиотеке, кога чине читаоница и магацин књига, архивског и осталог материјала, смештен је у одговарајућем делу зграде, модерно је опремљен и пружа свим корисницима адекватне услове за рад. Коришћење библиотечких ресурса уређено је *Правилником о раду Библиотеке*.

Библиотечки фонд се састоји из књижног и некњижног фонда који је од значаја за наставни и научни рад на Универзитету – тренутно, фонд броји преко 17,000 јединица. Обезбеђено је испуњење стандарда по ком библиотека располаже са најмање 1,000 библиотечких јединица из области из које изводи наставни процес. Руководство Универзитета систематично прати и оцењује компетентност и

мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру.

Преко огласних табли и веб-страница студенти су упознати са начином рада у Библиотеци. Универзитет обезбеђује студентима и неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Приступ интернету је сталан у читаоници.

Евалуација квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

По резултатима периодичне евалуације, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, Универзитета Сингидунум је на задовољавајућем нивоу. Као што се може видети из табеле 1, резултати евалуације у школској 2015/2016. години показују да је највећи број студената (75%) задовољан квалитетом наставних материјала, док одређен број студената (17%) није искористио прилику да се изјасни по овом питању. Релативно мали проценат студената сматра да је потребно унапредити квалитет уџбеника и остале наставне литературе (8%). Притом, треба имати у виду да су резултати у прилогу проистекли из појединачног оцењивања уџбеничке литературе за сваки предмет посебно, због чега је број одговора на анкети велики, а резултат анкете репрезентативан (36,413).

Табела 1 - Вредновање квалитета уџбеника и остале наставне литературе у школској 2015/2016. години

Квалитет наставних материјала	Укупно	%
Квалитетни	27 246	75%
Не знам	6 173	17%
Неквалитетни	2 994	8%
Укупно	36 413	

Када је у питању квалитет рада ваннаставног особља (табела 2), студенти су у највећем проценту одговорили да је квалитет услуге био сразмеран очекивањима (61%), при чему су посебно добро оценили љубазност ваннаставног особља. Значајан број студената је одговорио да је квалитет услуге превазишао њихова очекивања, док је изузетно мали проценат био незадовољан услугом (3%). У принципу, може се закључити да резултати анкете рефлектују висок ниво стандарда и задовољства студената у овом домену рада високообразовне институције.

Табела 2 - Резултати вредновања ваннаставног особља на Универзитету Сингидунум у школској 2015/2016. години

Критеријум	Испод очекивања	Према очекивању	Изнад очекивања
Професионалност у послу:	90	2 142	934
Љубазност у послу:	65	1 732	1 369
Квалитет услуге:	105	1 957	1 104
	3%	61%	36%

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

1. Постојање општег акта - Правилника о уџбеницима у складу са којим се поступа (+++)
2. Адекватност услова за рад (простор, радно време) (+++)
3. Постојање значајног броја уџбеника чији су аутори наставници Универзитета (+++)
4. Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) (++)

5. Број и стручна спрема запослених у Библиотеци (++)
6. Богат и добро структуриран библиотечки фонд (++++)
7. Намера руководства Универзитета ка формирању квалитетне колекције књига и периодике (++++)
8. Посвећеност послу запослених у Библиотеци (++++)
9. Обезбеђена покривеност предмета уџбеницима и училима (++)
10. Добра сарадња са издавачким кућама у земљи и иностранству (++)
11. Добра сарадња са Националном библиотеком (++)

СЛАБОСТИ:

1. Недовољно материјалних средстава за потребе Библиотеке (++++)
2. Мањак читаоничког простора (++)

ШАНСЕ:

1. Чврста сарадња са библиотечким јединицама других високошколских институција у земљи и иностранству (++++)
2. Донаторски програми и пројектне активности Универзитета (++)
3. Подршка иновацијама у погледу увођења нових колекција, сервиса и технологија (++)

ОПАСНОСТИ:

1. Смањена заинтересованост младих за коришћење библиотечког фонда (++++)
2. Проблеми у примени Закона о библиотечној делатности (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса је указала на одређене слабости и на основу тога иницирано је усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

МЕРА 1: Подстицање студената за коришћење библиотеке и рачунарског центра Универзитета

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Промовисање рада Библиотеке и Рачунарског центра међу студентском популацијом
- 2) Укључивање студената у рад Библиотеке и Рачунарског центра
- 3) Едуковање студената о коришћењу и начину претраге фонда
- 4) Проширење читаонице
- 5) Убацивање нових рачунарских јединица
- 6) Укључивање допунске литературе у различите форме испитивања знања студената

МЕРА 2: Побољшање обима, структуре и квалитета фонда библиотеке

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Обезбеђење средстава за куповину нових библиотечких јединица
- 2) Израда дугорочног плана развоја библиотечке делатности Универзитета
- 3) Куповина права на коришћење стручне литературе са Интернета
- 4) Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса
- 5) Унапређење квалитета уџбеника

ПРИЛОГ

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1– Правилник о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Органи управљања и пословођења на интегрисаном Универзитету

Савет је орган управљања Универзитетом сачињен од представника свих департмана, Института, стручних служби, оснивача и студената. Савет одлучује о питањима из своје надлежности сходно добијеном мишљењу Сената. Надлежност Савета је регулисана *Статутом Универзитета Сингидунум*.

Одлуке које доноси Савет као највиши орган управљања на Универзитету су:

- Даје предлог Статута Универзитета;
- Даје предлог финансијског плана;
- Припрема извештај о пословању и годишњи обрачун;
- Утврђује план коришћења средстава за инвестиције;
- Утврђује предлог одлуке о висини школарине;
- Разматра стратегију развоја академских активности на Универзитету, укључујући оснивање нових или укидање постојећих организационих јединица и давање мишљења о томе Председнику Универзитета, Савету и ректору;
- Усваја студијске програме за студије које се изводе на Универзитету и на факултетима у његовом саставу;
- Утврђује критеријуме и поступак за упис у складу са Законом;
- Расписује конкурс за упис на студије;
- Обезбеђује примену академских стандарда и утврђује правила студирања;
- Уређује начин и поступак обезбеђења квалитета и стара се о спровођењу стратегије обезбеђења квалитета;
- Образује тела и дефинише поступке у вези са спровођењем самовредновања, за оцењивање и праћење квалитета;
- Разматра извештаје комисије за обезбеђење квалитета о стању у области квалитета и предузима мере у циљу побољшања и унапређења развоја високог образовања на Универзитету;
- Даје сагласност на статуте факултета са статусом правног лица, односно на правилнике о организацији и раду департмана и института;
- Доноси Кодекс професионалне етике;
- Доноси Правилнике Универзитета за које није другачије прописано законом;
- Уређује поступак признавања страних високошколских јавних исправа, спроводи поступак и одлучује о признавању;
- Усклађује организацију и извођење наставе на свим нивоима и врстама студија који се изводе на Универзитету;
- Утврђује уже научне области из којих се врши избор у звање наставника;
- Даје сагласност за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи;
- Уређује услове и начин продужења радног односа наставника који је испунио услове за одлазак у пензију;
- Доноси одлуку о додељивању звања професора емеритуса, почасног доктората и других признања, а на основу извештаја Комисије и предлога Председника, а у складу са Законом;
- Предлаже одлуку о статусној промени, промени назива и седишта Универзитета;
- Прати међународну сарадњу Универзитета и доноси одговарајуће одлуке;
- Одлучује у другом степену о поступку за повреду Кодекса професионалне етике;
- Врши избор наставног особља Универзитета;

- Доноси одлуку о образовању катедре;
- Доноси одлуку о организовању наставе за посебне програме образовања;
- На предлог одлука и одлука Већа департмана даје сагласност;
- Обавља и друге послове у складу са Законом, овим Статутом и општим актима Универзитета.

Орган пословођења Универзитета су *председник* и *ректор*. Председник предлаже ректор-а и именује проректоре из реда професора, а њихов делокруг и овлашћења су регулисани статутом и одлукама председника Универзитета. Ректора бира и разрешава Савет. Председник бира секретара Универзитета који кординира рад службе ректората и саветник је органа Универзитета у области нормативно-правних и организационих питања. Колегијум је саветодавно тело председника које се образује ради разматрања и утврђивања ставова о питањима из делокруга рада председника и ректора, као и о другим питањима од значаја за функционисање Универзитета и организационих јединица у његовом саставу. Чланови колегијума су:

- председник
- ректор;
- проректор;
- декани;
- директор департмана последипломских студија;
- директор института;
- секретар.

Делокруг чланова колегијума, мандат и начин избора дефинисан је Статутом универзитета. Орган пословођења факултета је декан. Орган пословођења департмана је директор.

Структура организационе јединице и њихов делокруг

Интегрисани Универзитет је самостална високошколска установа која има за циљ преношење научних, стручних и уметничких знања и вештина, за развој научноистраживачког и образовног процеса, пружање могућности појединцима да под једнаким условима стекну високо образовање и да се образују током читавог живота. Интегрисани Универзитет спроводи јединствену политику организационих јединица у свом саставу, политику сталног унапређења квалитета своје делатности уз рационално коришћење расположивих кадровских и материјалних потенцијала и тежи стварању и очувању највиших стандарда у извођењу наставе, учењу и примени знања. Ради остваривања тих циљева интегрисани Универзитет има надлежност у следећим областима:

1. утврђивање јединствених стандарда рада служби и сервиса и јединствених стандарда за формирање базе података свих јединица;
2. стратешко планирање;
3. доношење студијских програма;
4. обезбеђење и контрола квалитета;
5. политика уписа;
6. избор у звање наставника;
7. издавање диплома и додатка дипломи;
8. међународна сарадња;
9. издавачка делатност;
10. планирање инвестиција;
11. планирање политике запошљавања и ангажовања наставника и сарадника;
12. формирање и развој јединственог информационог система;
13. образовање током читавог живота.

У складу са Законом о високошколском образовању, актима о оснивању и акредитацији, организација интегрисаног Универзитета се уређује статутом и другим актима у погледу статуса Универзитета, правног пословања и промета, одлучивања, управљања, располагања материјалним ресурсима и уређења других питања од значаја за рад. Интегрисани Универзитет има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом и статутом. У правном

промету са трећим лицима Универзитет иступа самостално у своје име и за своје обавезе одговара својом имовином.

Основне организационе јединице интегрисаног Универзитета су:

- ректорат;
- департман;
- факултети;
- Институт универзитета Сингидунум;
- универзитетска библиотека;
- Високошколске јединице ван седишта Установе, без својства правног лица

Ректорат је организациона јединица Универзитета коју чине Управа Универзитета и Служба Ректората. Управу Универзитета чине председник, ректор, проректори, декани, директор департмана за последипломске студије, директор Института и секретар Универзитета. Служба Ректората обавља стручне, административне, техничке и опште послове неопходне за функционисање Универзитета.

Факултети су високошколске јединице у саставу Универзитета, без својства правног лица, који остварују академске студијске програме и развијају научно-истраживачки, односно уметнички рад у једној или више области, кроз студије првог нивоа.

У оквиру интегрисаног Универзитета, акредитовани студијски програми основних академских студија су разврстани, према научно-образовним односно научно-уметничким пољима, на следеће факултете без својства правног лица:

- Пословни факултет у Београду;
- Факултет за туристички и хотелијерски менаџмент;
- Факултет за информатику и рачунарство;
- Технички факултет;
- Факултет за физичку културу и менаџмент у спорту.

Факултетом руководи декан. Декани могу имати једног или више продекана.

У високошколској јединици ван седишта установе, без својства правног лица изводе се студијски програми основних академских студија, акредитованих на интегрисаном Универзитету. Интегрисани Универзитет реализује наставу у следећим високошколским јединицама (акредитованим центрима):

- Високошколска јединица без својства правног лица - Центар Нови Сад,
- Високошколска јединица без својства правног лица - Центар Ниш.

Департман за последипломске студије остварује мастер академске и докторске студијске програме и развија научно-истраживачки, односно уметнички рад у једној или више области, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Универзитета.

У саставу Универзитета је основан *Институт* ради унапређивања и организовања научноистраживачког и стручног рада на Универзитету, организовања програма перманентног образовања, израде пројеката за потребе привреде и друштва и међународних пројеката, пружања консалтинг услуга трећим лицима, организације научних и стручних скупова, организације домаће и међународне сарадње, организације мултидисциплинарних студија и издавање публикација у вези са активностима Института.

Универзитетска библиотека је организациона јединица Универзитета која обавља библиотечке и информационо-документационе послове за потребе студената, наставника и сарадника Универзитета. Библиотека располаже фондом из својих и других извора (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања) и има приступ електронским библиотечким базама.

Универзитет може имати у свом саставу и друге јединице ради остваривања студијских програма из

сродних дисциплина, научних истраживања, као и ради обављања других послова из свог делокруга. Положај јединице у погледу делокруга, права иступања у правном промету и пословању, располагања материјалним ресурсима, управљања, одлучивања, као и друга питања од значаја за њен рад, уређују се актом о оснивању јединице, односно уговором.

Друге организационе јединице су:

- интегрисане студентске службе;
- рачунарски центар;
- Центар за развој каријере;
- Служба за материјално-финансијске послове.

Рачунски центар, опрема и комуникационо-информатичка инфраструктура са информационим системом Универзитета су ресурси који се користе за комуникацију, анализу, планирање, управљање и контролу квалитета образовног процеса.

У саставу Универзитета Сингидунум налазе се и следећи факултети чланице, који имају својство правног лица:

- Факултет за медије и комуникације- ФМК;
- Факултет за примењену екологију - ФУТУРА;
- Факултет здравствених, правних и пословних студија у Ваљеву – ФЗП.

Систематско праћење и оцењивање организације и управљања

Универзитет и факултети са својством правног лица изграђују организациону структуру и поступке за обезбеђење квалитета. Поступци за обезбеђивање квалитета утврђују се за сваку област обезбеђивања и вредновања квалитета.

На Универзитету се образује Комисија за праћење, обезбеђивање, унапређивање и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада. *Комисија за обезбеђење квалитета* планира и анализира поступке вредновања целокупног система високог образовања и научноистраживачког рада на Универзитету и управља тим поступцима, разматра извештаје о самовредновању и спољашној провери квалитета, предузима мере за побољшање квалитета и обавља и друге послове из области обезбеђења и унапређења квалитета. Састав, делокруг и начин рада комисије уређује се општим актом који доноси Сенат.

О питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова учествују и представници студената.

Пословна функција интегрисаног Универзитета се заснива на законским смерницама и стандардима за развој високообразовне установе и организационих јединица који омогућавају рационално пословање, анализу остварених резултата и примену мера за побољшавање резултата укупног пословања. Анализа реализације планова рада се обавља периодично поређењем планираних и остварених циљева. Резултати се упоређују са претходним периодом, и са резултатима других високошколских установа у земљи и свету. Савремени системи европског високог образовања захтевају установљење интегративне функције Универзитета и примену стандарда који доприносе усклађеном начину управљања универзитетом с циљем унапређења квалитета наставе и научних истраживања.

Систематско праћење и оцењивање рада управљачког и ненаставног особља

Универзитет Сингидунум систематски прати и оцењује организацију и управљање установом и предузима мере за њихово унапређење. У том смислу, вреднује се рад управљачког и ненаставног особља, али и предузимају мере за унапређење квалитета њиховог рада.

Послови информационог система су везани за обезбеђење података, прављење резервних копија података, додељивање права приступа подацима и заштита од вируса. Посебан сегмент рада је везан

за софтверско одржавање рачунара и интранет и Интернет, праћење рада и одржавање система, евидентирање корисника и праћење стања корисника. Администратор мреже учествује у активностима планирања, развоја и одржавања локалне мреже и радних станица. Инсталира и подешава локалну мрежу, радне станице и мрежне картице. Прикључује периферне уређаје, инсталира и конфигурише њихов програм. Одржава и сервисира локалну мрежу. Пружа подршку корисницима приликом рада на мрежи. Такође, администратор прати рад и оптерећење локалне мреже и јавне мреже. Води документацију о инсталираној опреми, софтверу и обављеним радовима. Води бригу о сигурности корисничких података.

ИТ сектор је задужен за израду и имплементацију информационог система универзитета са циљем да се олакша рад појединих сектора и обезбеде информације од значаја за руководство Универзитета. ИТ сектор задужен је да прати увођење нових рачунара у свим секторима, као и да прати рад постојећих рачунара и рачунарске мреже. Пружа информација и статистичка обрада података се обавља на захтев управе универзитета и руководиоца ИТ сектора. Од 2009. године на Универзитету Сингидунум је уведен *јединствени информациони систем* за праћење свих процеса везаних за студирање на сва три нивоа академских студија (основне, мастер, докторске студије).

Материјално-финансијски послови обезбеђују информације о изворима, стању и утрошку финансијских средстава за планиране фазе развоја и реализације пословања Универзитета и информације потребне осталим процесима за њихово функционисање. Ова пословна функција треба да обезбеди планирање износа, извора и расподеле финансијских средстава, обезбеђење финансијских средстава, праћење реализације прилива по изворима и утрошку финансијских средстава, обрачун личних доходака, праћење и извештавање о новчаним токовима, повезаност података о обавезама са подацима планираних и реализованих задатака, као и потраживањима високосколске установе, периодични и годишњи обрачун, завршни рачун, стање благајне, стање девизног рачуна и др.

Сенат Универзитета кога чине председник, ректор, проректор, декани, директори департмана, директор Института, секретар универзитета, учествује у пословима из материјално-финансијског домена:

- предлаже финансијски план;
- припрема извештај о пословању и годишњи обрачун;
- утврђује план коришћења средстава за инвестиције;
- утврђује предлог одлуке о висини школарине;

У надлежности *Савета Универзитета* у пословима из материјално-финансијског домена:

- доноси финансијски план;
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
- усваја план коришћења средстава за инвестиције;
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином Универзитета;
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- доноси одлуку о висини школарине за студије које организује Универзитет;
- подноси редовни извештај о пословању оснивачима, као и периодичне извештаје, на захтев оснивача;

Стручне службе за материјално-финансијско пословање спроводе одлуке Савета Универзитета.

Правни послови на Универзитету су у вези са пословима деловодстава и архивирања, правног заступања, припреме општих аката и уговора, имовинско правних-послова као и евиденције реизбора наставника и сарадника, припреме и спровођење конкурса за пријеме наставника и сарадника. Правни послови су дефинисани следећим активностима:

- *правним заступањем* односно обављањем послова у вези са вођењем спорова пред судовима и другим органима;
- *припремањем општих аката и израдом уговора*, пословима дефинисања нацрта општих

аката и израдом уговора, уз стално праћење позитивних прописа и давање упуштава за њихову примену;

- вођењем дисциплинског поступка у случајевима нарушавања дисциплине на Универзитету.

Послови маркетинга, посебно у домену рекламе и пропаганде дефинисани су следећим активностима:

- У зависности од ситуације на тржиштима, утврђује се циљ и годишњи план рекламе и односа са јавношћу
- На основу дефинисаног плана односа са јавношћу и рекламе израђују се проспекти, раде анкете и штампају каталози.

Периодично се анализирају ефекти рекламе и препознатљивост Универзитета у јавности.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Посебно се прати и оцењује однос ненаставног особља према студентима и мотивација у раду са студентима.

Однос ваннаставног особља према студентима, студенти оцењују на основу шест тврдњи:

- 1) Временски оквир рада ваннаставног особља одговара динамици потреба студената.
- 2) Ваннаставно особље правовремено реагује на захтеве студената.
- 3) Временски оквир рада студентског сервиса и ваннаставног особља се строго поштује на Универзитету.
- 4) Студентски сервис јасно одговара на питања студената.
- 5) Студентски сервис помаже студентима у решавању одређених административних проблема.
- 6) Ваннаставно особље има пријатан однос према студентима.

Услове студирања студенти оцењују на основу седам различитих тврдњи:

1. Студенти су довољно присутни у телима за контролу квалитета.
2. Студенти имају одговоран однос према студијама.
3. Обезбеђено је присуство студената у управљачким структурама.
4. Студент познаје стратегију и поступке контроле квалитета.
5. Студентско мишљење се уважава приликом доношења одлука у органима управљања.
6. Понашање студената на предавањима, вежбама је примерено стандардима универзитетског кодекса понашања.
7. Финансирање доприноси бољим условима рада и већој сигурности студената и запослених на Универзитету.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља

Универзитет је услове и поступак за заснивање радног односа дефинисао Статуом, у складу са Законом о раду и јавно су доступни на сајту Универзитета. Могућности напредовања као и опис радних места дефинисани су систематизацијом радних места.

Квалитет ненаставног особља

Ненаставно особље на Универзитету својим радом индиректно обезбеђује реализацију студијских програма и основних циљева Универзитета. Универзитет је, у потребном броју, обезбедио квалитетан и професионалан ненаставни кадар за успешну реализацију студијских програма у седишту Установе и у високошколским јединицима.

Подршка ненаставног особља студијским програмима на Универзитету је задовољавајућа. Библиотекарски, књижничарски послови, послови студентске службе, послови информатичког администратора и финансијске службе су ефикасно организовани.

Квалитет ненаставног и управљачког особља се огледа и у континуираном усавршавању кроз

различите опште и стручне обукаме, семинаре, тренинге као и кроз сарадњу са другим високошколским установама у земљи и свету.

2) SWOT анализа испуњености стандарда

СНАГА

1. Организациона структура и надлежности органа управљања су јасно дефинисани (+++)
2. Рад стручних служби је јасно и добро дефинисан (+++)
3. Обезбеђен је добар информациони систем и комуникација између органа управљања и органа пословођења на Универзитету
4. Врши се редовна евалуација рада органа управљања и стручних служби од стране студената, наставног особља и ненаставног особља (+++)
5. Институционални оквир Универзитета усклађен је са позитивним законским прописима (++)
6. Рад на усавршавању свих запослених на Универзитету (++)

СЛАБОСТ

1. Рад органа управљања и стручних служби није довољно координисан унутар организационе структуре Универзитета (+++)
2. Недовољно развијен тимски рад на Универзитету (++)
3. Пропусти у раду нису адекватно санкционисани од стране органа управљања (++)
4. Постоји простор за још бољи рад студентске службе, али и осталих пратећих служби на Универзитету (++)

ШАНСА

1. Јасно утврђена својинска основа и статус Универзитета (+++)
2. Сарадња са Универзитетима и факултетима из иностранства - коришћење њихових позитивних искустава у организацији и управљању (++)
3. Конкуренција са осталим високошколским установама у земљи (++)

ОПАСНОСТ

1. Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
2. Ограничене законске могућности за санкционисање кршења радних обавеза и радне дисциплине (++)
3. Законски оквир земље који усложњава процедуре и успорава рад администрације (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење испуњености стандарда

МЕРА 1: *Подизање квалитета организације и координације рада на Универзитету Сингидунум*

Активности у оквиру мере 1:

- 1) Доношење нових интерних прописа у циљу подизања квалитета организације и координације рада на Универзитету Сингидунум
- 2) Развијање тимског начина рада на Универзитету (вршење обука, team-building и сл.)
- 3) Рад на новим информатичким алатима и другим управљачким полугама ради постизања што боље координације унутар организационе структуре Универзитета
- 4) Едукација запослених у Студентској служби
- 5) Обезбеђење материјалне подршке ради унапређења рада пратећих служби на Универзитету
- 6) Растеређење наставног особља ваннаставним обавезама

МЕРА 2: *Унапређење система евалуације квалитета управљања и ненаставне подршке на Универзитету Сингидунум*

Активности у оквиру мере 2:

- 1) Ревизија постојећег система евалуације квалитета управљања и наставне подршке на Универзитету Сингидунум
- 2) Увођење система мониторинга над радом свих организационих ентитета Универзитета
- 3) Вршење корективних мера у односу на уочене пропусте у раду организационих ентитета Универзитета
- 4) Санкционисање неодговорног односа према раду у складу са Законом о раду

Прилог 10.1 - Статут високошколске јединице

Прилог 10.2 - Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.3 - Анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Прилог 10.4 - Анкета о задовољству запошљених

Табела 10.1 - Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Просторни капацитети

Универзитет Сингидунум поседује одговарајуће просторне капацитете за несметано одвијање наставе и других својих делатности у складу са стандардима високообразовног система у земљи.

Универзитет располаже са:

- 5 зграда укупне површине од 16.248 m²;
- зградом ректората, чија је површна 703 m².

Универзитет Сингидунум располаже са: амфитеатрима, слушаоницама, учионицама, лабораторијама, библиотеком, читаоницама, наставничким кабинетима и наставничким зборницама.

Имајући у виду стандард, по коме је потребно обезбедити захтев да укупна бруто квадратура у односу на укупан број студената не сме да буде мања од 2 m² по студенту, може се извести закључак да је Универзитет премашио задате норме.

Савремена опрема

У свим активностима Универзитета приметно је коришћење информационе технологије како у наставном процесу, тако и у раду ненаставног особља. За потребе наставног процеса обезбеђено је:

- 5 рачунарских учионица, са 312 рачунара, који су умрежени и повезани директном линијом са Интернетом;
- 36 слушаоница са рачунарском и пуном мултимедијалном опремом;
- рачунарски и мултимедијално опремљеним амфитеатром;
- коришћење рачунарског центра или Интернет клуба опремљеним савременим техничким и осталим уређајима, који студентима и особљу омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачуноског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала);
- 16 рачунара за потребе библиотеке и читаонице;
- 80 рачунара за кабинете наставника;
- 4 рачунара за наставничке зборнице;
- „палетом“ различитих софтвера за извођење вежби, израду пројеката, тестирања студената и сл.

Усклађивање простора и опреме са потребама

Универзитет Сингидунум поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Руководство Универзитета континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената. Сва опрема је у власништву Универзитета, што се може видети у пословним књигама или листи основних средстава Универзитета

Приступ информацијама

Запосленима и студентима обезбеђен је несметан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научнообразовне, истраживачке и оперативне сврхе. Као што се могло видети, Универзитет поседује своју е-mail адресу, као и своју Интернет страницу. Веб-сајт се редовно ажурира и осим података о Универзитету и запосленима, садржи и актуелне податке као што су:

- курикулуму студијског програма;
- силабусу свих наставних предмета;
- распореду часова;
- резултатима испита;
- вестима о дешавањима везаним за студијски програм и Универзитет;

- осталим подацима потребним студентима,

Веб-сајт је уређен тако да сваки наставни предмет има своју страницу на којој се студенти могу редовно информисати и преузимати адекватне садржаје са њих. Поред запослених, сваки студент на првој години студија добија бесплатан e-mail, на своје име, који може користити сходно својим потребама.

Све пратеће службе Универзитета опремљене су рачунарима, штампачима и осталом потребном опремом:

- студентска служба има 10 рачунара умрежена и са подршком програма за вођење евиденције везане за послове студентске службе (у овој бази података унесени су сви студенти који су тренутно на студијама на Универзитету).
- финансијско-рачуноводствена служба има 4 рачунара од којих је један умрежен са студентском службом, а намењени су и поседују програме за обраду и реализацију свих послова везаних за ову службу;
- административно-управна служба броји 2 рачунара, који су, такође, умрежени и повезани сталном везом са Интернетом.

Студентска служба и финансијско-рачуноводствена служба су, као важни управљачки подсистеми, обезбеђени посебним софтвером којим се обезбеђује заштита података од корисника на мрежи. Приступ поверљивим подацима је одобрен само одређеним лицима и рачунарима у систему.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

- Створени су просторни и технички услови за научно-истраживачки рад (+++)
- Усклађени просторни капацитети са укупним бројем студената (+++)
- Амфитеатар и слушаонице имају инсталирану опрему за одржавање најзахтевнијих мултимедијалних презентација (+++)
- Обезбеђени су комплети преносне опреме за мултимедијалне презентације (видео-бим, лаптоп, звучници) (+++)
- Обезбеђена је бежична Интернет веза-линк којој је могуће приступити из свих делова Универзитета (+++)
- Постоји рачунарски центар и 5 рачунарских учионица са 312 рачунара који су умрежени (++)
- Студентима је обезбеђен простор за рад студенског парламента, али и за одређене слободне активности (++)
- Обезбеђен простор за наставно особље Универзитета (+++)

СЛАБОСТИ:

- „Расцепканост“ простора Универзитета (++)
- Квалитативна структура опреме, учила и софтвера (++)
- Неадекватан прилаз главној згради у Данијеловој (++)
- Недостатак паркинг простора у Данијеловој (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Сарадња са високообразовним институцијама у земљи и иностранству (++)
- Добре везе са привредним друштвима (++)
- Још веће учешће у развојним програмима и пројектима у земљи и иностранству (++)
- Дорби односи са градском општином Вождовац (++)

ОПАСНОСТИ:

- Лоша економска ситуација у земљи (+++)
- Начин финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)

- Нелојална конкуренција са другим високообразовним институцијама у земљи (++++)
- Затвореност надлежних министарстава у земљи у погледу сарадње са приватним факултетима и Универзитетима (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета простора и опреме

SWOT анализа квалитета простора и опреме је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следеће мере и активности за унапређење квалитета:

МЕРА: Наставак процеса подизања квалитета простора и опреме у складу са растом и развојем Универзитета Сингидунум

Активности у оквиру мере :

- Наставак проширења простора Универзитета
- Обезбеђење кабинета за сво наставно особље Универзитета
- Увођење савремене информатичке опреме, учила и софтвера
- Решавање проблема прилазишта и паркинг простора у Данијеловој
- Учешће у донаторским и развојним програмима или пројектима
- Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са субјектима из земљи и иностранства
- Учешће Универзитета на сајмовима привреде, технике, образовања и сл.

Прилог 11.1 - Однос укупног простора и броја студената на свим акредитованим студијским програмима

Табела 11.1 - Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионе, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

Табела 11.2 - Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Универзитет Сингидунум има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса, научно-истраживачких пројеката и других пословних активности. На оперативном нивоу рада, Универзитет самостално планира распоред и намену финансијских средстава чиме обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Поред тога, обезбеђена је и јавност извора финансирања, као и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет Универзитета.

Финансијска средства која је Универзитет Сингидунум остваривао у посматраном периоду рада долазила су, махом, из следећих извора финансирања:

- средства која је обезбедио оснивач;
- школарине студената;
- остваривањем програма научних истраживања која се реализују по уговорима чији је институционални носилац Универзитет;
- средстава од продаје књига и уџбеника,
- других извора, у складу са законом.

У оквиру Финансијског извештаја за претходну календарску годину који је саставни део Прилога 12.2 представљен је пословни приход који је Универзитет остварио у претходној години. У структури прихода највеће учешће је имала ставка:

1. школарина студената – удео ових средстава у укупној маси прихода Универзитета износио је 92,79%;
2. остали извори финансирања чине 7,21% укупних прихода Универзитета.

Посматрана пропорција указује на висок степен зависности од висине и обима прилива финансијских средстава на основу школарине студената. Ова околност је важан фактор ризика у пословању Универзитета.

Структура трошења упућује на то да су најзначајније расходне ставке Универзитета:

1. трошкови зарада, накнада зарада и остали расходи запослених – 66,09%;
2. трошкови амортизације – 8,02%;
3. набавка уџбеника и осталог наставног материјала – 2,24%;
4. остали трошкови – 23,65%.

Начин трошења финансијских средстава је транспарентан и јаван. На почетку сваке нове школске године, председник Универзитета подноси Савету *Извештај о раду и Финансијски извештај Универзитета Сингидунум за претходну академску годину*. Након тога, Савет усваја *Финансијски план и План рада за наредну академску годину*.

2) SWOT анализа испуњености Стандарда 12

СНАГЕ:

- Простор и опрема у сопственом власништву (++++)
- Квалитетан кадровски потенцијал за пружање разних видова услуга трећим лицима (пројектне, истраживачко-развојне, едукативне и сл.) (++++)
- Реноме Универзитета у одређеним сегментима тржишта рада (++)
- Стабилност финансирања Универзитета (++)
- Квалитет простора и опреме у смислу могућности пружања услуга по тржишним принципима пословања (++)

СЛАБОСТИ:

- Нееластичност у финансирању, јер постоје мале могућности проширења извора финансирања (+++)
- Високи фиксни трошкови пословања (+++)
- Самостално финансирање одређених научноистраживачких пројеката (+)
- Самостално финансирање развоја људских потенцијала (усавршавање наставног особља у иностранству и сл.) (+)

ШАНСЕ:

- Европске интеграције Србије и могућност учествовања у донаторским пројектима (+++)
- Повећање интересовања средњошколаца за студије на Универзитету Сингидунум (+++)
- Повезаност са привредним друштвима (++)
- Развојни програми и пројекти у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Недовољан обим привредних активности које ограничавају тражњу за дипломцима (+++)
- Ниска платежна моћ становништва (+++)
- Затвореност надлежних министарстава у земљи у погледу сарадње са приватним факултетима (++)
- Неложална конкуренција са другим високообразовним институцијама у земљи (++)

3) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12

SWOT анализа испуњености Стандарда 12 је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета финансирања:

Мера 1: Повећање броја студената на Универзитету Сингидунум

Активности у оквиру мере 1:

- Утврђивање Маркетинг плана Универзитета
- Промоција вредности Универзитета Сингидунум
- Акредитација нових студијских програма
- Константно осавремењавање студијских програма
- Посете средњим школама и промоција Универзитета
- Привлачење средњошколаца кроз организовање изложби, такмичења и других манифестација

Мера 2: Обезбеђивање додатних извора финансирања

Активности у оквиру мере 2:

- Израда вишегодишњег плана финансирања Универзитета
- Учешће у донаторским и развојним програмима и пројектима
- Креирање сопствених развојних програма и пројеката
- Смањење фиксних трошкова пословања Универзитета
- Иницирање нових и унапређење постојећих партнерстава са привредним субјектима у земљи и иностранству
- Комерцијално пружање услуга привреди

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Сходно стратешким интересима и програмским опредељем да је „студент у центру учења“, учешће студената у процесу самовредновања и провери квалитета је од круцијалне важности за Универзитет Сингидунум. Улога студентске популације у посматраним процесима је регулисана свим стратешким и оперативним документима Универзитета.

Представници студената

Студентски парламент је конституисан Статутом као посебан орган Универзитета. Начин и поступак избора чланова Студентског парламента, начин рада, доношење одлука и закључака уређени су Правилником о организовању и раду студентског парламента. Студентски парламент чине представници свих уписаних студената по студијским програмима и годинама студија – по три студента на сваком студијском програму по години студија. Њихов мандат траје годину дана. Избор чланова студентског парламента одржава се сваке године у октобру месецу, тајним и непосредним гласањем.

Студентски парламент има своје представнике у раду Сената и Савета Универзитета које бира на својим седницама. Студенти, такође, имају и свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета Универзитета Сингидунум. Преко Парламента студенти остварују своја права и штите своје интересе, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Универзитета. Студентски парламент има надлежности у области заштите права и интереса студената, у области обезбеђења и контроле квалитета високог образовања на Универзитету, у области развоја студијских програма, наставе и побољшања услова студирања и унапређења студентског стандарда.

Изражавање мишљења

Од стране најважнијих управних и пословодних органа Универзитета, студенти се позивају да дају мишљење о стратегији, стандардима, резултатима самовредновања, као и осталим поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет рада Универзитета Сингидунум. То исто важи и за процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Важно опредељење руководства Универзитета је да учешће и активности студената у осигурању квалитета почивају на отвореној, искреној и конструктивној комуникацији и (само)критици. Идеја је да се стално врше промене на боље како у погледу рада високошколске установе, тако и самих студената.

Студентска анкета

Један од значајних видова улоге студената у процесу самовредновања и провери квалитета представља студентска анкета. Анкета је анонимног карактера и конципирана је тако да садржи затворена и отворена питања, остављајући простор сваком студенту да искаже лични став. Анекта се ради електронским путем и представља обавезу свих студената који пријављују испит у првом року након летњег семестра. Процент студената који су узели учешће у студентској анкети у 2016. години представља 81,3 % од укупног броја активних студената.

Важан принцип који се примењује у овом процесу је да се анкетираној особи увек даје могућност за:

- исказивање личног става;
- критички и самокритички осврт;
- давање идеја и одређених сугестија;
- покретање иницијатива и сл.

Као што је већ указано, у процесу анкетирања студената вреднују се два важна сегмента рада Универзитета:

1. вредновање педагошког рада наставног особља;
2. оцењивање стандарда квалитета наставног процеса, садржаја градива и временског

ангажовања студената израженим у ЕСПБ-у.

Поред студентске анкете, Комисија за обезбеђење квалитета у чијем саставу се налазе и представници студената, делегирани од стране Студентског парламента, као стандард у овом процесу увели су и квалитативну технику самовредновања и провере квалитета у виду Фокус група. Фокус групе спроводе се на сваке две године. Њихова организација поверена је студентима члановима Комисије за обезбеђење квалитета уз поштовање унапред утврђених правила и начела које се морају испоштовати.

Процес организације фокус група састоји се из следећих активности:

- Реализовање радионице која је посвећена припреми фокус група ради ваљаног одвијања посматраног процеса.
- Мапирања учесника, где се, у сарадњи са Студентским парламентом, врши одабир студената из II, III и IV године студија, са свих студијских програма.
- Непосредног рада фокус група, при чему свака фокус група оцењује референтни студијски програм.
- Реализовања радионице корективних акција, чији је циљ креирање и усаглашавање акционих планова сваког студијског програма у складу са резултатима фокус група.
- Обезбеђења мониторинга посматраног процеса - по један продекан, са сваког студијског програма одговоран је за праћење примене акционог плана у пракси.
- Обраде података и сачињавање извештаја, који садржи и део са препорукама за побољшање наставног процеса и рада самих наставника и студената.
- Достављања Извештаја председнику, ректору, Сенату Универзитета и Комисији за обезбеђење квалитета.
- Омогућавање увида у Извештај свим студентима Универзитета Сингидунум.

Приликом организације и припреме фокус група Студентски парламент био је дужан да испоштује следећа начела:

- Начело *студијског програма* – сваки студијски програм мора бити пропорционално заступљен бројем студената по студијском програму.
- Начело *година студија* – свака година студија мора бити заступљена са истим бројем студената по години студија.
- Начело *присутности* – испитаници морају имати најмање 6 бодова из сегмента оцењивања присутности и активности на часу за већину предмета на години студија;
- Начело *успеха на студијама* – у евалуацији морају учествовати и студенти са добрим и лошим просеком
- Критеријум *објективности и озбиљности испитаника* – испитаници морају показати критички став, реалност и „зрелост“ или озбиљност током процеса евалуације.

Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета Сингидунум утврдила је 5 кључних области процене ради унапређења квалитета наставног процеса. У питању је оцена:

1. *Садржаја студијског програма* у оквиру кога је евалуирана: а) структура студијског програма – предмети; б) актуелност садржаја у односу на потребе тржишта; в) уџбеничка литература, било у односу *штампана vs. електронска* форма, било кроз додатне наставне материјале (странице предмета).
2. *Методологија рада* у смислу оцене:
 - Излагања наставника и асистената (занимљивост излагања материје, објашњавање кључних појмова, интеракција са студентима).
 - Предиспитне обавезе (колоквијуми, семинари, писмено *vs.* усмено полагање, бодовање и сл.).
 - Консултације/индивидуалног рада са студентима.

3. *Однос са студентима*, где се оцењује: коректна комуникација (е-комуникација, усмена комуникација, предавања и вежбе)
4. *Логистика наставног процеса*, при чему се евалуира:
 - Рад ректора, декана и продекана
 - Рад студентског сервиса
 - Рад библиотеке и читаонице
 - Функционисање и коришћење услуга Центра за развој каријере.
5. *Исход студирања у смислу оцене конкурентности студената/дипломаца на тржишту рада и уписака које имају након обављене праксе.*

На основу резултата фокус група реализованих 2013. и 2015. године, могу се извести следећи сумарни закључци:

- Рад наставног особља је добар. Корекције се морају вршити само малом броју појединачних случајева.
- Литература је добила похвале од студената. Треба размишљати о „ширем“ коришћењу преведених књига са познатих светских универзитета или факултета.
- Постојање електронских страница предмета је изузетно похваљено од стране студената. Странице су ажурне, јасне и прегледне.
- Потребно је интензивирати учење другог страног језика на већини студијских програма.
- Консултације и индивидуални рад су посебно похваљени од стране студената.
- Организација стручне праксе на Универзитету је веома добро оцењена у свим спроведеним фокус групама.
- Студенти су похвалили праксу организације гостујућих предавања, уз напомену да би требало да их буде још више.
- У важним сегментима евалуације као што је *однос са студентима* и *логистика наставног процеса* (библиотека/читаоница, студентски сервис, однос са продеканима, деканима и ректором, Центар за развој каријере) запажени су само позитивни ставови испитаника. Ипак, студенти истичу да неке ваннаставне садржаје треба интензивирати и више промовисати, као што су активности Центра за развој каријере.

Врло је важно истаћи озбиљан, реалан и добронамеран став испитаника. Треба истаћи да се руководство Универзитета у значајној мери ослања(ло) на закључке посматраног начина евалуације у процесу акредитације и (ре)успостављања система наставног и ненаставног процеса, као и обезбеђења општих услова рада и студирања на Универзитету Сингидунум током периода којим се бави овај Извештај.

Перманентно осмишљавање

Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета Сингидунум посвећена је перманентном осмишљавању и унапређењу квалитета свих процеса у оквиру установе. Поред студентских анкета које се редовно спроводе на годишњем нивоу и фокус група које су се доказале као поуздана пракса и које се спроводе на сваке две године, Универзитет Сингидунум је у академској 2015/16 години одлучио да се пријави за екстерну евалуацију у оквиру ЕРАСМУС пројекта ПАСЦЛ који се бави усмереношћу и фокусираности европских универзитета на принцип "Студент у центру учења". Циљ је био екстерна оцена и компаративна анализа са другим европским универзитетима. Универзитет Сингидунум је након завршене евалуације у марту 2016. године награђен од стране целог конзорцијума пројекта плакетом за изузетну приврженост овом концепту на церемонији затварања пројекта у Бриселу, Белгија.

Екстерна евалуације подразумевала је студијску посету чланова конзорцијума који су између осталог водили и вишестурке састанке са студентима и студентским представницима Универзитета Сингидунум. Након реализоване студијске посете, експертски тим у свом извештају је представио следеће, позитивне закључке:

1. Постоји свеопште задовољство студената њиховом улогом у процесу самовредновања и провере квалитета.
2. Студентски парламент је препознат како од стране студената, тако и од стране ограна управљања и руковођења на Универзитету и постоји развијена пракса о конструктивној сарадњи.
3. Студенти одају утисак изузетно мотивисаних младих људи, спремних за стицање знања кроз наставне и ваннаставне активности.
4. Велики број студената стиче радно искуство током студирања захваљујући доброј организацији стручне праксе, која их чини конкурентним на домаћем и међународном тржишту.
5. Готово сви студенти говоре похвално о апликативном приступу у процесу преношења знања на Универзитету.
6. Потребно је успоставити јаснији систем финансирања студентског тела у циљу јачања независности, као и у циљу бољег планирања активности студентског тела.

Оваква добровољна активност руководећих тела на Универзитету показује перманенту спремност на независну екстерну евалуацију и одличну политику примене квалитета у свим наставним процесима са посебним нагласком да је у свим наставним и ненаставним процесима студент мора бити полазна односно централа тачка.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

- Већ створена традиција да студенти учествују у процесу самовредновања и провере квалитета Универзитета Сингидунум (+++)
- Посматрани процес почива на отвореној, искреној и конструктивној критици, у циљу промена на боље (+++)
- Обезбеђено је учешће студената у органима управљања и пословођења Универзитета (+++)
- Проактивно учешће студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета Универзитета Сингидунум (+++)
- Развијена методологија прикупљања и обраде података анонимним путем (постојање софтвера за обраду података) (+++)
- Мотивисаност студената да учествују у процесу самовредновања и провере квалитета Универзитета Сингидунум (++)
- Створени су материјални услови за рад Студентског парламента (++)
- Сатисфакција студената учешћем у процесу доношења одлука на Универзитету (++)
- Стручност студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (++)
- Рад Студентског парламента (++)

СЛАБОСТИ:

- Недовољна заступљеност студената из Центра Ниш и Нови Сад у квалитативној евалуацији (+++)
- Релативно кратко трајање мандата учешћа студената у органима пословођења Универзитета (++)
- Нејасно дефинисан систем финансирања студентског парламента (++)
- Несразмерно учешће студената из Центара Ниш и Нови Сад у процесу доношења одлука (++)

ШАНСЕ:

- Постојање и рад школских парламената (+++)
- Сарадња студентске организације са другим организацијама сличне врсте у земљи и иностранству (++)
- Институционални оквир који подстиче учешће студената у посматраним процесима (++)
- Стварање климе за активније учешће студената у раду високошколских институција (++)
- Изградња капацитета студената кроз активно учешће у европским пројектима

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Неповећење у објективност рада и самовредновање приватних универзитета/факултета у земљи (+++)
- Замирање привредних активности које води драстичном смањењу броја студената (+)
- Економски и демографски трендови (++)
- Растућа незаинтересованост омладинске популације за учествовање у процесима институционалног одлучивања(++)

3) Предлог мера и активности за унапређење улоге студената у самовредновању и провери квалитета

SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

МЕРА 1: *Едукација студената за самостално и квалитетно учење у процесу самовредновања и провере квалитета Универзитета Сингидунум*

Активности у оквиру мере 1:

- Организовање трибина у универзитетским центрима о значају система квалитета у образовном процесу
- Вршење обука студената у универзитетским центрима за самосталну евалуацију наставног процеса
- Организовање радионица на тему мерења исхода студирања у универзитетским центрима

МЕРА 2: *Подстицање активности Студентског парламента*

Активности у оквиру мере 2:

- Дефинисање годишњег буџета за рад студентског парламента
- Подстицање вршњачке едукације
- Подстицање организовања фокус група од стране Студентског парламента ради самовредновања и провере квалитета Универзитета унутар студентске популације по центрима

Прилог 13.1 - Документација која потврђује учење студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.2 - Анкете студената

1) Опис стања, анализа и процена стандарда

Постизање квалитета представља процес непрекидног усавршавања наставно-образовног, научно-истраживачког и педагошког рада, односно константне управљачке акције која је усмерена ка побошљању свих аспеката деловања департмана за основне и постдипломске студије, а посебно у сегменту пружања и оцењивања знања студената, које би требало да је засновано на синтези теорије и праксе из одређене научне области. У суштини, виђење квалитета на Универзитету Сингидунум може се сублимирати у следећих десет тачака:

1. Потребне и захтеви студената су наш примарни интерес.
2. Савремени наставни садржаји обезбеђују квалитетну едукацију.
3. Подизање квалитета је наше трајно опредељење.
4. Стална обука, перманентно учење и научно-истраживачки рад запослених су наша свакодневна обавеза.
5. Запослени су дужни да примењују прописане стандарде квалитета у циљу свеукупног развоја Универзитета Сингидунум.
6. Задовољство студената, њихових родитеља, привреде и запослених су гаранција нашег континуираног напретка.
7. Квалитетни услови за студирање, адекватан простор, савремена опрема, акредитовани студијски програми и квалитетан наставни кадар воде задовољству послодаваца и квалитету стечених диплома.
8. Развијање и одржавање партнерских односа са домаћим и страним академским установама доприноси расту нашег угледа у земљи и свету.
9. Поштовање релевантне законске регулативе.
10. Радимо у служби општег интереса и очувања животне средине.

Рад Универзитета Сингидунум је усмерено ка обезбеђивању и спровођењу општеприхваћених стандарда и поступака за оцењивање квалитета. У свакој школској години обавља се периодично самовредновање и провера нивоа квалитета у циљу оцене реализације Стратегије за обезбеђење квалитета у пракси. Руководство Универзитета обезбеђује и материјалне (пред)услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године, иако се тежи да се свака школска година искористи као шанса за унапређење рада. Важну улогу у посматраном процесу игра и студентска популација. Учешће студената у процесу самовредновања Универзитета се огледа у томе што се врши оцењивање:

- стандарда квалитета наставног процеса;
- квалитета студијских програма и наставног градива;
- резултата наставног процеса;
- научно-истраживачког рада наставног особља;
- рада административног особља;
- руководеће структуре департмана и Универзитета Сингидунум;
- материјално-техничких, социјално-психолошких и осталих фактора који утичу на квалитет студирања, живота и рада департмана и Универзитета Сингидунум.

Универзитет настоји да обезбеди повратну информацију од послодаваца, са тржишта рада, од бивших студената и других о компетенцијама дипломираних студената. Такође, важан сегмент спољњег прстена евалуације чини испитивање ставова представника пословног окружења. Анкетирање студената који су дипломирали одвија се једанпут годишње, и то пре преузимања дипломе. У процесу одржавања односа са бившим студентима важну улогу игра *ALUMNI* Универзитета Сингидунум. Универзитет обезбеђује упоређивање са домаћим и страним високошколским

установама путем редовног праћења рада оних високошколских установа у свету и нарочито у окружењу које имају сличне студијске програме и настоји да успостави сарадњу са њима.

Са резултатима самовредновања Универзитет Сингидунум упознаје све кључне припаднике заинтересованих страна посматраног процеса:

- наставнике и сараднике преко пословодних и стручних органа;
- студенте преко Студентског парламента;
- јавност преко веб-сајта Универзитета ;
- надлежне државне органе преко веб-сајта Универзитета и посебних извештаја који се достављају у поступку редовне контроле и (ре)акредитације.

2) SWOT анализа поступака обезбеђења квалитета

СНАГЕ:

- Чврста решеност руководства Универзитета да се послује у складу са принципима перманентног унапређења квалитета (++++)
- Доследно спровођење Методологије за праћење и унапређење система квалитета у пракси (++++)
- Реализоване активности евалуације различитих димензија рада Универзитета (++)
- Изграђена организациона структура за систем обезбеђења квалитета (++)
- Бројни подаци и извештаји о евалуацији наставног процеса, студијских програма и општих услова рада на Универзитету (++)

СЛАБОСТИ:

- Неразумевање свих актера о значају процеса провере квалитета (++++)
- Систем *benchmarking*-а са другим високообразовним институцијама у земљи и иностранству (++++)
- Недовољна заинтересованост ширег круга студената за ангажман у систему обезбеђења квалитета (++++)
- Недостатак стручности студената за квалитетно учешће у посматраним процесима (++++)
- Недостатак искуства у процесу очувања и унапређења квалитета рада Универзитета (++)

ШАНСЕ:

- Јасна решеност надлежних државних органа за примену посматраног начина рада високошколских установа у земљи (++++)
- Институционализација и стандардизација посматране области у земљи (++)
- Могућност учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ (++)
- Сарадња са другим високообразовним институцијама у земљи и иностранству (++)

ОПАСНОСТИ:

- Систем финансирања приватних универзитета/факултета у земљи (++++)
- Интровертност привредних субјеката (++++)
- Недовољна прецизност појединих одредби Закона о високом образовању (++)
- Немогућност добијања података значајних за процену и унапређење квалитета од појединих институција (Национална служба за запошљавање и сл.) (+)
- Економска криза у земљи (+)

3) Предлог мера и активности за унапређење систематског праћења и периодичне провере квалитета

SWOT анализа систематског праћења и периодичне провере квалитета је указала на одређене

слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета:

Мера 1: Укључивање актера „спољног прстена“ евалуације у процес самовредновања Универзитета Сингидунум

Активности у оквиру мере 1:

- Промоција идеје о значају процеса провере квалитета на Универзитету
- Укључивање субјеката пословног сектора у различите аспекте рада Универзитета
- Одржавање семинара и стручних обука из релевантних области студијских програма Универзитета за запослене у пословном сектору
- Организовање разговора са дипломцима о значају система квалитета у образовном процесу
- Редовно праћење професионалног успеха бивших студената Универзитета
- Анкетирање свршених студената о новим потребним знањима за обављање професионалне пр-аксе
- Унапређење комуникације са надлежним институцијама за спољашњу проверу квалитета

Мера 2: Подизање капацитета интерних евалуатора на Универзитету Сингидунум

Активности у оквиру мере 2:

- Организовање трибина о значају система квалитета у образовном процесу
- Организовање обуке за све актере у процесу провере квалитета
- Развијање механизма „кластеризације“ у поступку вредновања Универзитета
- Подстицање учешћа носилаца квалитета у разним врстама обука организованих од стране националног савета и ЕУ
- Развијање система *benchmarking*-а са другим високообразним институцијама у земљи и иностранству

Прилог 14.1 - Информације присутне на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну провера квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске институције